

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»

Навчально – науковий інститут економіки
Фінансово-економічний факультет
Кафедра міжнародних відносин і аудиту
ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
кваліфікаційної роботи ступеню **бакалавра**
(бакалавра, магістра)

студентки Чмуть Ольга Володимирівна
(ПІБ)

академічної групи 071-19зск-1
(шифр)

спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
(код і назва спеціальності)

за освітньо-професійною програмою «Облік і аудит»
(офіційна назва)

на тему: «Облік і аудит кредитування фізичних осіб на прикладі: АТ КБ
ПриватБанк»»

(назва за наказом ректора)

	Прізвище, ініціали	Оцінка	Підпис
Керівник роботи	Макурін А.А.	добре	
Рецензент	Окань Б.Ю.	добре	
Нормоконтроль	Макурін А.А.	добре	

ЗАТВЕРДЖЕНО:
завідувач кафедри
міжнародних відносин і
аудиту

_____ Пашкевич М.С.
(підпис) (прізвище, ініціали)

«__» _____ року

ЗАВДАННЯ
на кваліфікаційну роботу
ступеню роботи ступеню бакалавра
(бакалавра, магістра)

Студентки Чмуть О.В. академічної групи 071-19зск-1

(прізвище та ініціали)

(шифр)

спеціальності 071 «Облік і оподаткування»

(код і назва спеціальності)

за освітньо-професійною програмою «Облік і аудит»

(офіційна назва)

**на тему: «Облік і аудит кредитування фізичних осіб на прикладі: АТ КБ
ПриватБанк»»**

затверджену наказом ректора НТУ «Дніпровська політехніка» від _____
№ _____

Розділ	Зміст	Термін
1	РОЗДІЛ 1 ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ АТ КБ ПРИВАТБАНК» В СУЧАСНИХ УМОВАХ ВЕДЕННЯ БАНКІВСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	16.05.22
2	РОЗДІЛ 2 ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ ОПЕРАЦІЙ БАНКУ З КРЕДИТУВАННЯ ФІЗИЧНИХ ОСІБ	22.05.22
3	РОЗДІЛ 3 УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОВЕДЕННЯ АУДИТУ КРЕДИТУВАННЯ ФІЗИЧНИХ ОСІБ БАНКУ	10.06.22

Завдання видано

Макурін А.А.
(прізвище, ініціали)

Дата видачі 20.04.2020 р.

Дата подання до екзаменаційної комісії 15.06.2020 р.

Прийнято до виконання

Чмуть О.В.
(прізвище, ініціали)

РЕФЕРАТ

Пояснювальна записка: 52 стр., 16 рис., 15 табл., 36 джерела

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ, АУДИТ, ДОХІД, ВИТРАТИ, КРЕДИТ,
КРЕДИТНІ ОПЕРАЦІЇ

Метою даної дипломної роботи є дослідження теоретичних та практичних аспектів ведення обліку та проведення аудиту кредитування фізичних осіб на прикладі АТ КБ «ПриватБанк».

Предметом цього дослідження виступають аналіз економічних відносин банку, теоретичні і практичні проблеми при зростанні прибутковості комерційних банків у сучасних умовах в Україні, а також оцінка кредитоспроможності фізичних осіб

Об'єкт розроблення – облік та аудит кредитування фізичних осіб на прикладі АТ КБ «ПриватБанк». Проаналізовано діяльність підприємства АТ КБ «ПриватБанк».

Зокрема аналіз фінансового стану підприємства і запропоновано шляхи для вдосконалення аудиту власного капіталу. Проведено аналіз мети, завдання, об'єкту та джерел аудиту.. Відображенні в обліку господарські операції пов'язані з власним капіталом. Розглянуто особливості проведення аудиту власного капіталу. Переглянута типова аудиторська перевірка. Складені напрями вдосконалення аудита власного капіталу.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	5
РОЗДІЛ 1 ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ АТ КБ ПРИВАТБАНК» В СУЧАСНИХ УМОВАХ ВЕДЕННЯ БАНКІВСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	8
1.1 Техніко економічні показники діяльності АТ КБ «ПриватБанк».....	8
1.2 Характеристика системи управління прибутковості банку	13
1.3 Аналіз фінансових результатів банківської системи.....	18
<i>Висновки до розділу 1.....</i>	22
РОЗДІЛ 2 ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ ОПЕРАЦІЙ БАНКУ З КРЕДИТУВАННЯ ФІЗИЧНИХ ОСІБ	24
2.1 Економічна сутність та зміст операцій банку з кредитування	24
2.2 Організація обліку операцій з кредитування фізичних осіб	28
2.3 Удосконалення обліку виданих кредитів фізичним особам	33
Висновки до розділу 2.....	37
РОЗДІЛ 3 УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОВЕДЕННЯ АУДИТУ КРЕДИТУВАННЯ ФІЗИЧНИХ ОСІБ БАНКУ	39
3.1 Організація аудиту за кредитними операціями банку.....	39
3.2 Організація аудиту за кредитними операціями	42
<i>Висновок до розділу 3.....</i>	46
ВИСНОВКИ.....	47
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	49

ВСТУП

Банківська система виступає важливим елементом економічної системи держави. Стабільне прозоре функціонування банківських установ – це одна з умов існування конкурентоспроможності української економіки. В економічній літературі до сьогодні немає комплексних досліджень з питань формування та розподілу прибутку від функціонування комерційних банків. Невирішеним залишається питання стосовно узгодження таких понять як ліквідність банківської установи та прибутковість, це впливає на стабільність банківських установ, економіки та на захист інтересів вкладників банку і кредиторів. Комерційні банки виступають основною ланкою банківської системи. Основна мета функціонування комерційних банків – отримання максимального прибутку.

Таким чином, операційний прибуток – це найважливіша передумова та причина зацікавленості у результатах фінансової діяльності. Підвищення прибутку є основою фінансової бази для самофінансування, вирішення проблем соціальних та матеріальних потреб. Показники прибутку є найважливішими з метою оцінки виробничої та фінансової складової діяльності комерційного банку. Фінансовий результат як головний результат підприємницької діяльності забезпечує потреби самого банку та держави загалом. Важливу роль для прийняття управлінських рішень на основі наявних у банку фінансових результатів відіграє аналіз факторів, що впливає як на кінцевий результат (прибуток або збиток) звітного періоду, так і на його складові. В період фінансової кризи вклади фінансових результатів комерційних банків є одним із важливих власних джерел фінансування, і крім того, одним із засобів збільшення власного капіталу банківського сектора області.

Актуальність дослідження даної теми визначається необхідністю здійснення об'єктивного аналізу фінансових результатів комерційного банку. Для стабільного функціонування. Стабільне функціонування банків є важливим не тільки для самих банків, а й для всієї країни в цілому. В сучасних умовах комерційні банки мають зосередити увагу на оптимізації структури доходів та підвищенні ліквідності, так як банки виступають регуляторами грошового обігу

та посередниками в акумуляції і перерозподілі грошових ресурсів, вони відіграють велику роль в економічних перетвореннях України. Комерційні банки виступають потужними важелями впливу на виробничу, фінансову та інші сфери економіки. Економіка країни не може повноцінно функціонувати без надійного, стабільного і сильного банківського сектора. Банківська система України протягом багатьох років характеризувалась стійкою тенденцією до підвищення базових фінансово-економічних показників, таких як: капітал, зобов'язання, активи.

Проте в той же час існував високий ступінь ризику банківської системи, який характеризувався скороченням кількості банків і низьким рівнем їх капіталізації, великою часткою проблемних позичок у кредитних портфелях та недостатнім розвитком асортименту банківських послуг. Ці фактори призвели до погіршення фінансового стану банків, їх ліквідації та неплатоспроможності. Розвиток і надійність банківської системи України багато в чому залежить від формування аналітичної роботи в комерційних банках. Це дає змогу всебічно і реально оцінити досягнуті результати діяльності банків, виявити їх слабкі та сильні сторони, визначити певні шляхи вирішення проблем, які виникають в процесі діяльності. Аналіз банківської діяльності є базою ефективного управління банком, вихідною інформацією, щодо прийняття управлінських рішень на всіх етапах банківського менеджменту.

Об'єкт розроблення – облік та аудит власного капіталу на прикладі АТ КБ «ПриватБанк».

Метою даної дипломної роботи є дослідження теоретичних та практичних аспектів ведення обліку та проведення аудиту власного капіталу на прикладі АТ КБ «ПриватБанк».

Предметом цього дослідження виступають аналіз економічних відносин банку, теоретичні і практичні проблеми при зростанні прибутковості комерційних банків у сучасних умовах в Україні, а також оцінка фінансових результатів.

Відповідно до мети поставлені такі завдання:

- описати джерела прибутку, основні показники рентабельності та шляхи підвищення;
- дослідити прибуток як економічну категорію;
- здійснити організаційно-економічну характеристику АТ КБ «ПриватБанк»;
- зробити економіко-математичну модель прибутковості АТ КБ «ПриватБанк»;
- виділити основні шляхи підвищення фінансових результатів комерційними банками;
- провести аналіз та оцінку фінансових результатів АТ КБ «ПриватБанк»

Практичне значення одержаних результатів. В даній бакалаврській роботі здійснені практичні підходи, одержані результати яких являються базою для збільшення прибутковості АТ КБ «ПриватБанк». Висновки та пропозиції рекомендується прийняти в роботу в банківську установу, яка прагне зростанню обсягу прибутку та вдосконаленню прибуковості. Наведені методичні та теоретичні положення можуть використовуватись в процесі діяльності банку при наданні клієнтам банківських послуг.

РОЗДІЛ 1

ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ АТ КБ «ПриватБанк» В СУЧАСНИХ УМОВАХ ВЕДЕННЯ БАНКІВСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

1.1 Техніко економічні показники діяльності АТ КБ «ПриватБанк»

АТ КБ «ПриватБанк» існує з 1992 року, він є провідним банком банківського ринку України. За результатами дослідження CBR Ukraine у 2020 року з ПриватБанком співпрацювали 64,7% фізичних осіб-українців старше 16 років. АТ КБ «ПриватБанк» виступає один із найінноваційних банків у світі. Прикладом цього може бути те, що більш ніж 10 років тому ПриватБанк один із перших у світі почав використовувати в своїй діяльності одноразові SMS-паролі. Останніми інноваціями, що одержали визнання у всьому світі, є такі винаходи, як платіжний мінітермінал, використання QR-коду для входу в Інтернет-банкінг, онлайн-інкасація та інші десятки різних мобільних додатків [1].

Місія банку: «допомагати економіці розвиватися, бізнесу - зростати, а приватним клієнтам - здійснювати мрії, надаючи фінансові послуги найвищої якості». Слоган банку: «ПриватБанк – беремо і робимо». Стратегією банку є рівномірне зростання та перетворення на банк, що продовжує обслуговувати фізичних осіб і вибірково підсилює підрозділи, які обслуговують МСБ та корпоративних клієнтів. Корпоративна поведінка в ПриватБанку спирається на законність, прозорість, компетентність, дотримання прав та інтересів клієнтів, кредиторів банку, акціонерів та працівників і спрямована на зростання результативності діяльності банку, підтримку його прибутковості та фінансової стабільності.

Органи управління Банку: - вищий орган або акціонер. ПриватБанк сприяє реалізації та захищає права і законні інтереси акціонера; - наглядова рада ПриватБанку. Вона здійснює стратегічне керування діяльністю банку, контроль за функціонуванням правління банку та захищає права акціонера [2].

Результативне управління являє собою систему звітності Наглядової ради перед вищим органом; - правління Банку. Керує поточною діяльністю банку,

підзвітне вищому органу та наглядовій раді. У таблиці 1.1 наведено основні показники функціонування підприємства в умовах господарювання [2].

Таблиця 1.1

Основні відомості про суб'єкт господарювання

1	Повне найменування	Акціонерне товариство «Комерційний банк «Приватбанк»
2	Тип	Акціонерне товариство
3	Ліцензія	Національного банку України № 22 від 29 липня 2009 року
4	ЄДРПОУ	14360570
5	МФО	305299
6	SWIFT	PBANUA2X
7	Головний офіс	01001, Україна, м. Київ, вул. Грушевського, 1
8	Акціонери	Кабінет Міністрів України (100%).
9	Глава правління	Герхард Бьош
10	Членство	Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, Visa International, MasterCard Worldwide.
11	Клієнти	Юридичні та фізичні особи
12	Рейтинг Мінфін	9 місце
13	Ренкинг НБУ	1 з 62; AA (ukr) – велика кредитоспроможність

Джерело: сформовано самостійно

Єдиним акціонером ПриватБанку, якому припадає 100% акцій банку виступає держава в особі Кабінету Міністрів України (місцезнаходження: 01008, м. Київ, вул. Грушевського, буд. 12/2). Держава в особі Міністерства фінансів України здобула права власності на 100% акцій банку 21.12.2016 р. В період з 2016 року до 2020 34 року в Україні кількість банків зменшилась майже на 36% – з 117 до 75 банківських установ (таблиця 1.2)

Так як підвищились вимога до мінімального розміру статутного капіталу, НБУ прагнув до оздоровлення банківської системи України завдяки вилучення з неї невеликих банків, які відкривались задля задоволення потреб певних масштабних підприємств [3]. Такі банки більш вразливі в нестабільних

економічних умовах та деколи вони використовувались з метою легалізації доходів, які отримані нечесним шляхом.

Таблиця 1.2

Принципи і цінності банку

Назва	Характеристика
чесність	банк керується законами, етичними нормами і правилами чесного ведення бізнесу, здійснює свої зобов'язання та дорожить своєю репутацією;
якість	рівень обслуговування і якість надання послуг є основними критеріями для досягнення успіху. Зростання рівня обслуговування клієнтів виступає головним завданням всіх співробітників банку;
персонал	у ПриватБанку створені умови для своєчасного та відкритого спілкування, здорового робочого мікроклімату з дотриманням техніки безпеки. Також банк дає можливість індивідуально професіонально зростати та самостверджуватись. ПриватБанк виявляє цікавість до належного дотримання трудового законодавства;
доходи	гарантією позитивного фінансового результату банку є клієнтоорієнтованість і здійснення прибуткових банківських операцій;
ухвалення рішень	банк впевнений в тому, що для того щоб досягати високих показників потрібно постійно зростати, а це досягається правильним розрахунком ризику операцій. Працівники та керівники банку в процесі прийняття рішення, спираються на внутрішні положення, політику та регулятивні акти схильності до ризиків, ліміти ризиків.

Чисельність банківських установ з іноземним капіталом зазнала незначних змін – скоротилась лише на 15%. Пояснення цього є те, що банки з іноземним капіталом відносяться до великих банків з уставним капіталом, який більше, ніж 500 млрд. грн. Окрім цього, дана категорія банків, має надійну підтримку зі сторони материнських банків. Таким чином, за останні п'ять років, які ми аналізуємо, чисельність банківських установ з іноземним капіталом зменшилась завдяки тим банкам, які або свідомо залишили український ринок через зниження його привабливості внаслідок економічної та політичної ситуацій, що сформувалися, або змушені були залишити наш ринок внаслідок скасування ліцензії за рішенням Уряду (банки з російським капіталом) [4].

Банк не зупиняється в розвитку своїх інновацій. В 2020 році Банк запусив перші в Україні біометричні платіжні POS-термінали з технологією FacePay24, разом з SM POS та UKey почав впроваджувати програмні PPO для бізнесу (цілісне рішення в одному пристрої, що поєднує в собі сучасний мобільний POS-

термінал з платіжними функціями, касовий апарат та систему обліку товарів), впровадив можливість платежів в чат-ботах популярного месенджера Viber, використовуючи інтернетеквайрінг LiqPay, першим в Україні відкрив випуск платіжних карток міжнародної системи UnionPay International, а в жовтні запустив перший в Україні онлайн сервіс підписки та керування постачальниками комунальних послуг. Банк також продовжує розвивати мережу банкоматів та терміналів, оновлює самі пристрої, їх програмне забезпечення та додає нові можливості послуг.

Головний офіс ПриватБанку знаходиться у м. Дніпро (минулий Дніпропетровськ). Він має представництва за кордоном. Бренд «ПриватБанк» об'єднує такі банки: ПриватБанк (Україна), AS PrivatBank (Латвія) та його філії у Італії та Португалії. Також є філія на Кіпрі та представництва у АлмаАті та Пекіні. Кабінет Міністрів України 18 грудня 2016 року ухвалив пропозицію Національного банку України стосовно націоналізації ПриватБанку. Тих, хто хоча б раз у житті використовував послуги ПриватБанку, налічується понад 20 мільйонів – це половина всіх користувачів банківських послуг в Україні від приватних осіб до підприємців та компаній. На постійній основі використовують послуги ПриватБанку практично 18 мільйонів українців, а клієнтів банкінгу Приват24 зараз налічується 13,5 мільйонів.

ПриватБанк є доказом того, що державна організація може і має бути ефективною та прибутковою. Розмір чистого прибутку ПриватБанку у 2020 році склав – 24,3 млрд грн. Це 61,2% загального обсягу прибутків українських банків за рік. Після націоналізації банк оплатив до бюджету 55,4 млрд. грн. дивідендів. Працівники ПриватБанку роблять все, щоб банківське обслуговування було безпечним та зручним для клієнтів. АТ КБ «ПриватБанк» пропонує дистанційне обслуговування та більш ніж 176 цифрових сервісів. Клієнти ПриватБанку мають змогу зручно використовувати платіжні картки, та під час пандемії COVID-19 банк забезпечив повноцінний безконтакт за допомогою віртуальних карт, які миттєво оформляються завдяки додатку Приват24. (таблиця 1.3)

Таблиця 1.3

Основні операції банку

Операції з фізичними особами	Операції з юридичними особами	Пояснення
Депозитні програми	Депозитні та кредитні програми	Підтримка малого та середнього бізнесу
Кредитні програми	Розрахунково-касове обслуговування	Обслуговування усіх типів клієнтів
Платіжні картки	Міжбанківські операції	Дозвільні операції згідно ліцензії
Онлайн-банкінг	Операції з цінними паперами	Швидкий доступ
Платежі та переводы	Зарплатні проекти	Виплата заробітної плати та обслуговування
Страхування	Послуги з еквайрингу	
Індивідуальні сейфи	Інші операції	Операції зі зберігання активів

Визнання результатів та продуктивності діяльності Банку підтверджується у різних номінаціях. Так, в 2020 році банк потрапив до десяти найкращих банків Центральної та Східної Європи за версією одного з авторитетного економічного видання британського Euromoney, одержавши номінацію «CEE's best bank transformation». Також АТ КБ «ПриватБанк» перший з українських банків, який потрапив в рейтинг кращих банків регіону за весь час існування «Euromoney's Awards for Excellence» і один з небагатьох місцевих банків, який було додано до регіонального рейтингу поряд з провідними європейськими та американськими банками. 10 грудня 2020 року міжнародне рейтингове агентство Moody's підняло рейтинг ПриватБанку з Саа1 до В3 по довгостроковим депозитам в іноземній валюті [5].

1.2 Характеристика системи управління прибутковості банку

Прибуток комерційного банку є внутрішнім джерелом розвитку. Тому управління прибутком – це вагома складова частка банківського управління, мета якої полягає в максимізації прибутку за доступного рівня ризиків та забезпечення ліквідності балансу. Управління прибутком банку здійснюється за допомогою системи елементів керування, тісно пов'язаних між собою. Можна виділити такі основні блоки управління прибутком комерційного банку: - виявлення підрозділу банку, який приймає участь у процесі управління прибутком; - планування доходів, прибутку та витрат банку; - використання методів оцінки рівня прибутковості банківської діяльності; - виявлення методів теперішнього регулювання прибутком [6].

Управління прибутком комерційного банку відбувається на різних рівнях: лише на рівні банку взагалі та лише на рівні певних напрямів діяльності банку, конкретних банківських продуктах, окремих робочих місць, взаємовідносин із клієнтом.

Рис. 1.1 Процес управління прибутковістю банку

На величину прибутку комерційних банків впливає безліч факторів: - зовнішні фактори - зміна курсу іноземних валют, зміна відсоткової ставки рефінансування, розміру обов'язкових резервів, податкове законодавство, зміна прибутковості за державними цінними паперами, стан міжнародних фондових і валютних ринків, загальні кризові ситуації в країні, конкуренція над ринком банківських послуг; - внутрішні фактори - здатність керівництва банку керувати активами і пасивами, тобто рівень банківського менеджменту [7].

Таблиця 1.4

Способи регулювання та оцінки прибутку комерційного банку

Назва способу	Характеристика
структурний аналіз доходів	метою цього аналізу є виявлення базових видів доходів для оцінки їхньої надійності та можливості збереження в майбутньому. Доходи поділяються на відсоткові, комісійні та інші доходи. За рівнем стабільності виділяються групи стабільних та нестабільних доходів;
структурний аналіз витрат	аналогічний аналізу доходів. На основі форми ціни на банківських ринках ресурсів та послуг виділяються відсоткові, комісійні та інші витрати;
структурний аналіз джерел утворення прибутку (фінансового результату)	Під фінансовим результатом діяльності розуміється збиток чи прибуток банку. Кількісне відображення фінансового результату може визначатись чистим або балансовим прибутком (збитком). Структурний аналіз фінансового результату побудовано на виявленні його базових джерел;
оцінка результатів діяльності на основі системи фінансових коефіцієнтів	коефіцієнти процентної маржі, рівнів невідсоткового доходу та витрат, співвідношення невідсоткової та процентної маржі, стабільних доходів на карбованець активної, частки дивідендів у доходах, витрат на карбованець активів, показники прибутковості акціонер та власного капіталу, прибутку на одного працівника;
факторний аналіз показників прибутковості та прибутковості банку	дозволяє деталізувати причини її зміни, а на цій основі конкретизувати прийняття управлінських рішень. Він застосовується для визначення головного чинника зміни показника прибутковості. З цією метою застосовується метод підстановки, який дозволяє визначити, з яким елементом чисельника чи знаменника коефіцієнта пов'язана в більш за все позитивна або негативна тенденція його зміни.

Отже, головною ціллю управління прибутковістю АТ КБ «ПриватБанк» полягає в забезпеченні та підтриманні максимізації добробуту основоположників і учасників банку в теперішньому періоді та в майбутньому.

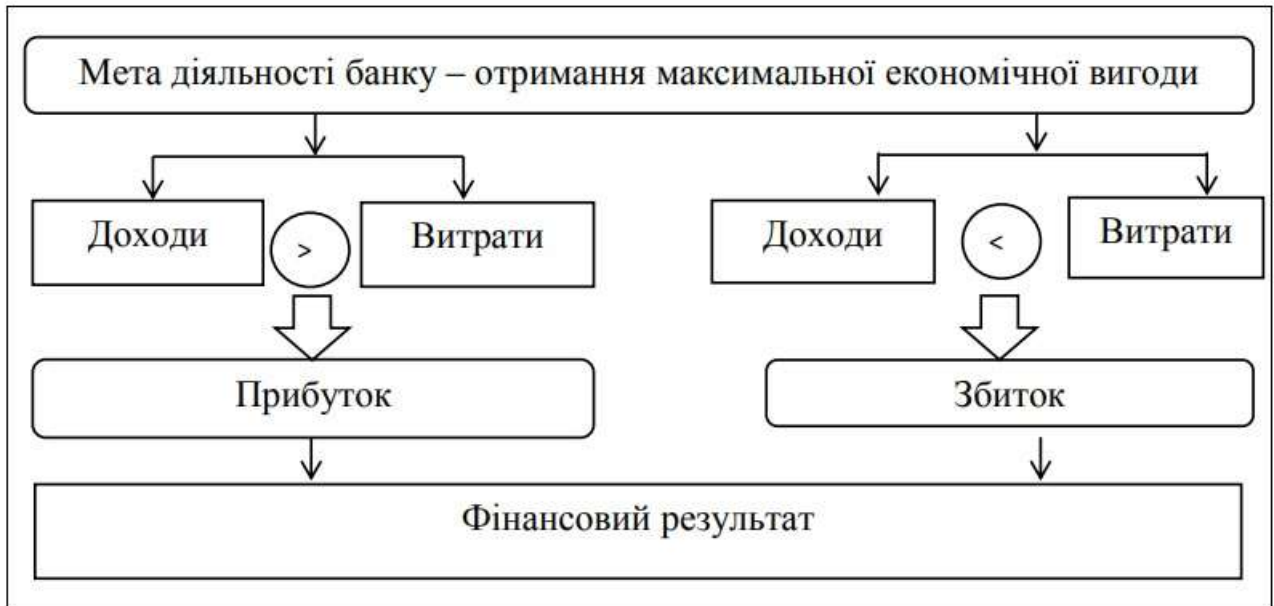

Рис. 1.2 Формування фінансового результату прибутковості банку

Згідно із «Інструкцією про порядок складання та оприлюднення фінансової звітності банків України» «доходи банків поділяються на процентні, комісійні, торговельні та інші операційні доходи. Витрати поділяються на: процентні витрати, комісійні витрати, небанківські операційні витрати банку, непередбачені витрати [8].

Прибуток банку – це додана вартість, яка економічно являє собою чистий дохід і є фінансовим показником результативності діяльності банку. Розмір прибутку банку залежить від чотирьох «глобальних» компонентів: доходів, видатків, резервів і податків, сплачених до бюджету». Значення банківського прибутку полягає в тому, що «він є базою для збільшення та оновлення основних засобів, елемент росту власного капіталу банку. «Інструкцією про порядок складання та оприлюднення фінансової звітності банків України» передбачено визначення валового (балансового) прибутку, який складається із сум операційного прибутку і не операційного прибутку та визначається як різниця між сумами операційних і не операційних доходів та витрат банку. Прибуток є якісним показником, тому що в його розмірі відбивається зміна доходів банку, величина витрат, рівень використання ресурсів у процесі банківської діяльності»

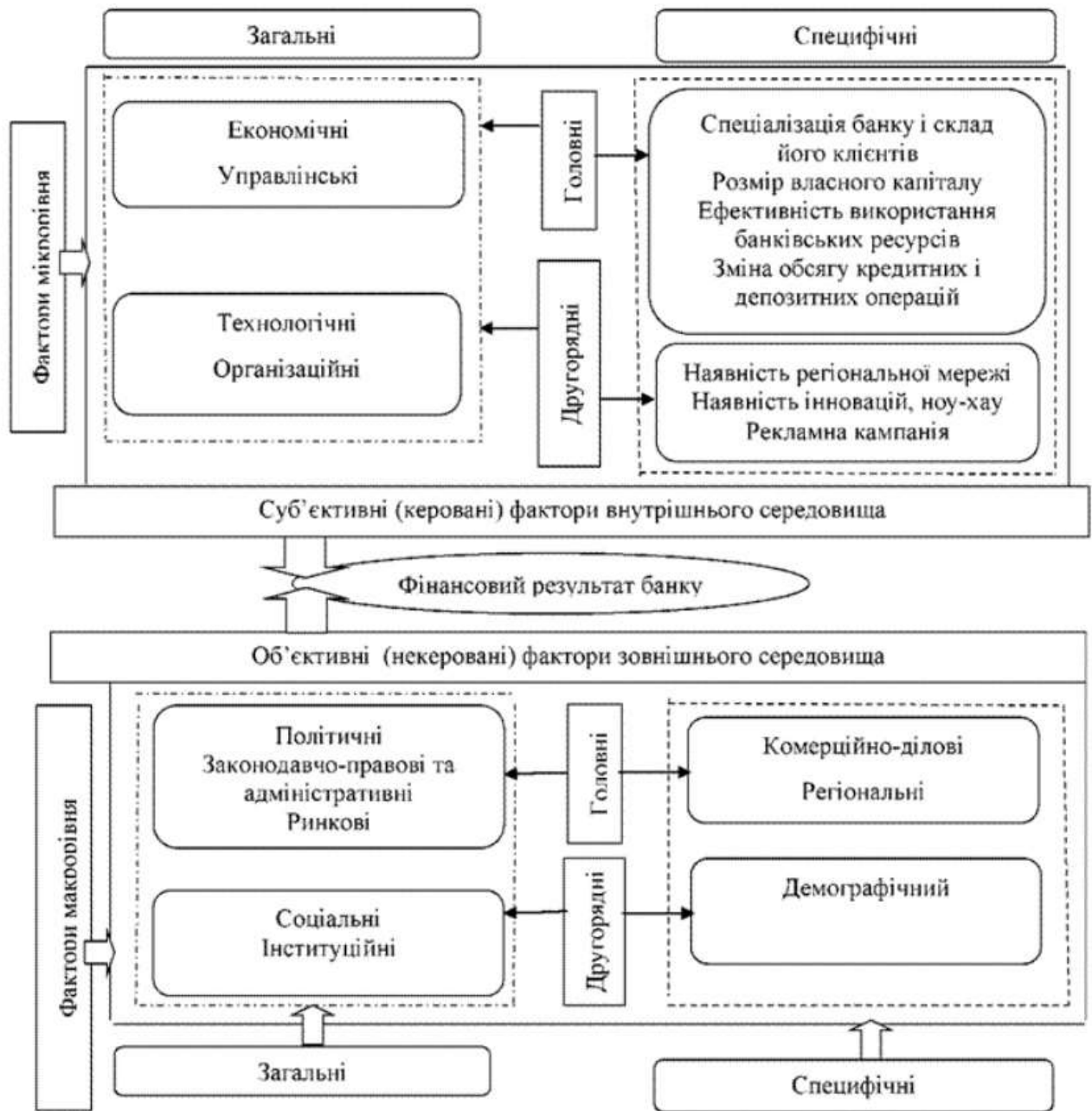

Рисунок 1.3 – Чинники, які впливають на фінансовий результат банку

У сучасних умовах, забезпечення прибутковості банківських установ залишається досить складним завданням, оскільки умови функціонування є досить несприятливими. Це підтверджується незадовільним станом значної кількості банківських установ України та ліквідацією частини із них. Саме, тому важливим є врахування факторів, які чинять безпосередній вплив на результати діяльності банку. В цілому можна сказати, що на формування фінансових результатів банківських установ здійснює вплив множина чинників, котрі можна поділити на внутрішні і зовнішні [9].

Сукупність важелів управління фінансовим результатом банківської установи містить такі як: ціноутворення, оподаткування, резервування, оптимізація витрат, внутрішньобанківська система розподілу прибутку, мінімізація ризиків тощо. Рівень фінансового результату банківської установи та його джерела закладаються у фінансовій моделі банку. Менеджери кожного банку у ході побудови такої моделі використовують множину інструментів управління фінансовим результатом банку. Основними інструментами є такі: прогнозування, бюджетування, розробка політики і вибір фінансової стратегії банку, рисунок 1.4

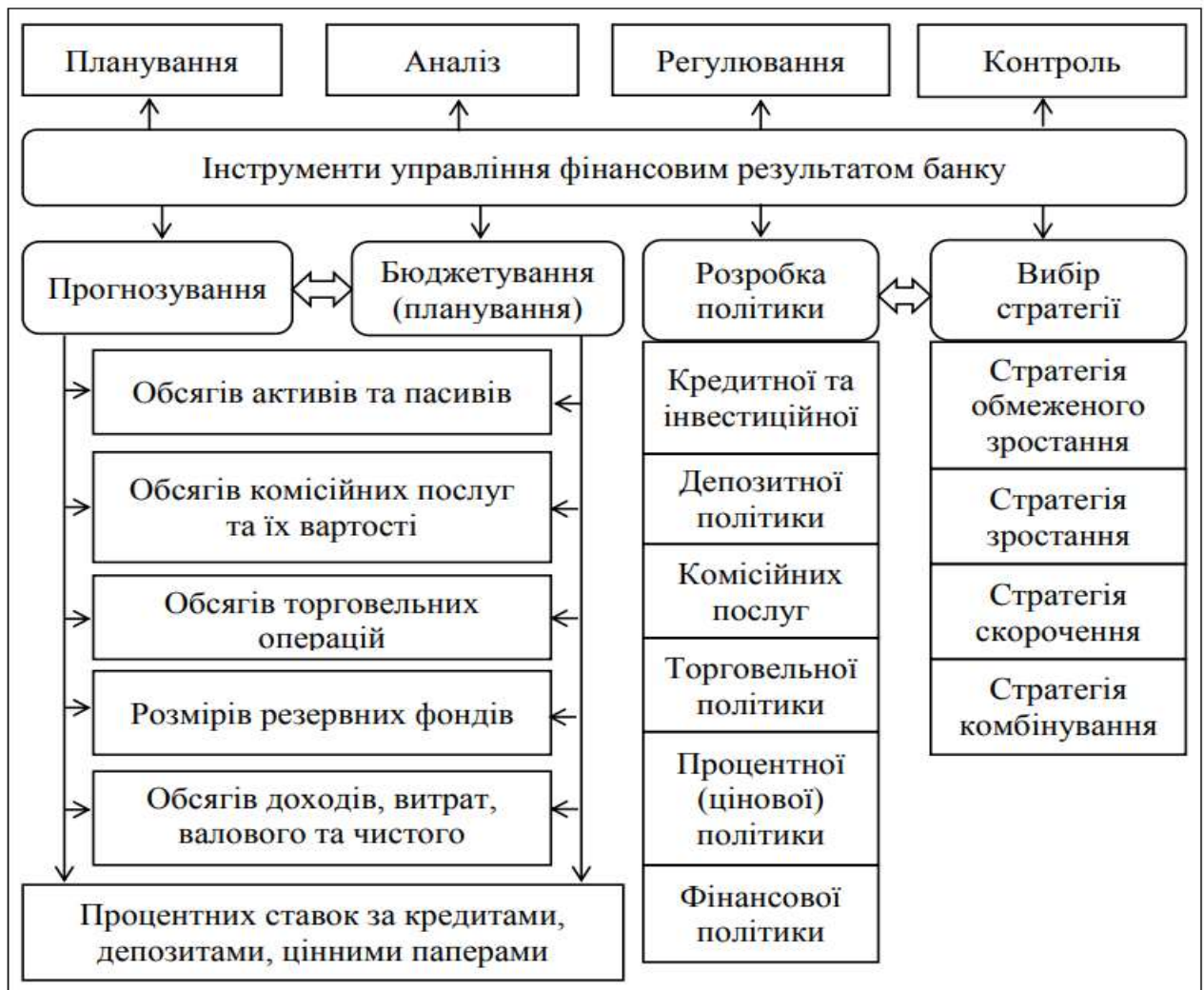

Рисунок 1.4 – Інструменти управління фінансовим результатом банку

Прогнозування, бюджетування (планування) включає розрахунок фінансових результатів діяльності банку у плановий період, а також необхідних для цього ресурсів: фінансових, матеріальних і людських.

1.3 Аналіз фінансових результатів банківської системи

Банківська система виступає важливим елементом фінансової системи країни. Через банківську систему держави діє механізм розподілу фінансових ресурсів і грошових коштів, здійснюється мобілізація і залучення розподілу фінансових ресурсів і грошових коштів в економічний обіг. Наразі багато чинників (серед яких: політична та військова нестабільність, висока інфляція, загальна економічна дестабілізація) досить негативно вплинули на банківський сектор, а саме на показники діяльності банків України. У той же час, стійкість і стабільність банківського сектору України залишається однією із найголовніших передумов досягнення сталого розвитку економіки держави.

Таблиця 1.5

Фінансові показники діяльності банківського сектору

Показники	2014 рік	2015 рік	2016 рік	2017 рік	2018 рік	2019 рік	2020 рік
Кількість діючих банків	163	117	96	82	77	75	73
Чисті активи, млрд грн	1316,85	1254,38	1256,3	1336,35	1359,70	1494,46	1822,84
Кредитний портфель, млрд грн	1006,36	965,1	1005,92	1042,79	1118,86	1033,54	960,6
Капітал, млрд грн	148,02	103,71	123,78	163,59	154,96	200,85	209,46
із нього: статутний капітал, млрд грн	180,15	206,39	414,68	495,37	465,53	470,71	479,93
Зобов'язання, млрд грн	1168,83	1150,67	1132,52	1172,76	1204,74	1293,61	1613,38
Доходи, млрд грн	210,2	199,19	190,69	178,23	204,55	244,40	250,17
Витрати, млрд грн	263,16	268,79	350,08	202,59	182,22	184,77	210,45
Результат діяльності, млрд грн	-52,96	-66,6	-159,39	-24,36	21,73	59,63	41,3
Рентабельність активів, %	-4,07	-5,46	-12,6	-1,94	1,69	4,35	2,44
Рентабельність капіталу, %	-30,46	-51,91	-116,74	-15,96	14,67	34,18	19,22

Також спостерігається збільшення доходів банків у порівнянні із 2014 р. на 19,02 %, із 2019 роком на 2,36 %. Слід вказати, що витрати банків України у порівнянні із 2014 р. зменшились на 20,03 %, зростання витрат у порівнянні із 2019 р. також значне – 13,90 %

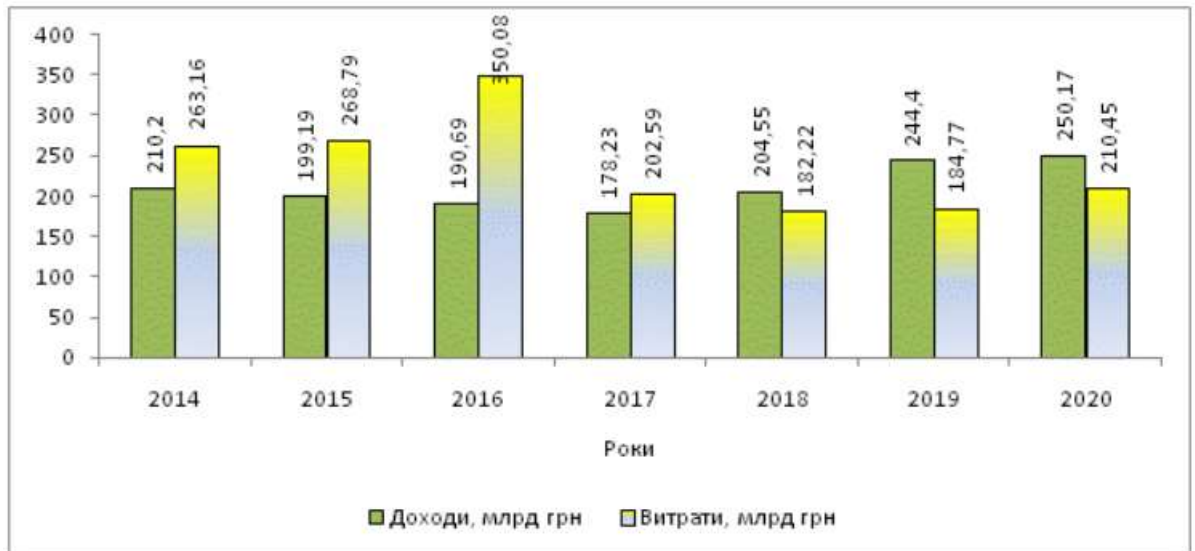

Рис. 1. 5 Доходи та витрати банківського сектору України

У 2020 р. рентабельність активів банків України склала 2,44 %, це значне зниження у порівнянні з 2019 р. (на 43,91 %). В порівнянні із 2014 р. рентабельність активів БСУ зросла на 266,80 %. Рентабельність капіталу у 2020 р. та склала 19,22 %, зниження у порівнянні із 2019 р. складає 43,77 %, а у порівнянні з 2014 р. спостерігається зростання рентабельності капіталу – 258,8 [10].

Система внутрішньої інформації дозволяє дати оцінку стану справ усередині банку. На основі цієї інформації одержують відомості, які надалі можна застосовувати для порівняння з аналогічними даними банківконкурентів. До джерел внутрішньої інформації можна віднести: встановлені форми статистичної та фінансової звітності, дані бухгалтерського обліку, включаючи реєстри, де відображено бухгалтерські проводки, внутрішні форми звітності, договори, укладені банком. Базові джерела інформації для аналізу ефективності по всьому банку є баланс, звіт про прибутки та збитки та інші форми. Баланс банку містить перелік регулюючих статей, у результаті валюта балансу не відбиває реального обсягу коштів.

Для того, щоб використовувати дані балансу для здійснення економічного аналізу, необхідно виключити з нього регулюючі статті та статті повторного рахунку та одержати чистий обсяг коштів (баланс-нетто).

Таблиця 1.6

Аналіз динаміки активів ПриватБанку

Показники	Абсолютне відхилення (+,-) тис. грн		Темп зростання, %		Темп приросту, %	
	2020/2018	2020/2019	2020/2018	2020/2019	2020/2018	2020/2019
Грошові кошти та їх еквіваленти	4684299	-1571468	120,96	94,51	20,96	-5,49
Кошти в інших банках	18583699	5850363	466,56	132,86	366,56	32,86
Кредити та заборгованість клієнтів	4785077	-4228268	109,20	93,07	9,20	-6,93
Кредити та заборгованість юридичних осіб	1458142	-380943	111,18	97,44	11,18	-2,56
Кредити та заборгованість фізичних осіб	3326935	-3847325	108,54	91,66	8,54	-8,34
Цінні папери, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід	39897279	52594406	150,31	178,97	50,31	78,97
Інвестиції в асоційовані та дочірні компанії	-116856	-124362	20,56	19,56	-79,44	-80,44
Дебіторська заборгованість щодо поточного податку на прибуток	6475825	4402957	3618,28	295,09	3518,28	195,09

Активи АТ КБ «Приватбанк» змінилися у 2020 р. в порівнянні із 2019 р. за рахунок зменшення таких активів: грошових коштів та їх еквівалентів (темپ приросту мінус 5,49 %); кредитів і заборгованості клієнтів (темп приросту мінус 6,93 %); інвестицій в асоційовані та дочірні компанії (темп приросту мінус 80,44 %); інших фінансових активів та інших активів (темп приросту мінус 1,84 та 5,49 % відповідно).

АТ КБ «Приватбанк» підтримує стратегію нарощування власних фінансових ресурсів і проводить політику, що спрямована на зниження ризикованості, збереження високого рівня ліквідності і вдосконалення структури

кредитних ресурсів банку, а також піклується про фінансове благополуччя кожного свого клієнта, при цьому керуючись принципами відкритості, довіри і партнерства [11].

Таблиця 1.7

Аналіз динаміки пасивів банку

Показники	Абсолютне відхилення (+,-) тис. грн		Темп зростання, %		Темп приросту, %	
	2020/2018	2020/2019	2020/2018	2020/2019	2020/2018	2020/2019
Кошти банків	-192629	-198900	1,15	1,12	-98,85	-98,88
Кошти клієнтів	84584312	78149734	137,60	133,77	37,60	33,77
Інші залучені кошти	7057	55228	102,12	119,37	2,12	19,37
Відстрочені податкові зобов'язання	11264	24570	107,38	117,64	7,38	17,64
Резерви за зобов'язаннями	7276047	7320774	402,20	409,81	302,20	309,81
Інші фінансові зобов'язання	-1900616	-5090753	81,88	62,79	-18,12	-37,21
Інші зобов'язання	2563443	956751	228,63	126,58	128,63	26,58
Субординований борг	4886	38234	102,12	119,37	2,12	19,37
Усього зобов'язань	82536823	73534929	132,94	128,33	32,94	28,33

Протягом 3-х років найбільшу частку в структурі зобов'язань банку АТ КБ «Приватбанк» мають кошти клієнтів банку, відносно значними є частки резервів за зобов'язаннями банку, іншими фінансовими і іншими зобов'язаннями банку.

У 2020 р. в порівнянні із 2019 р. складові капіталу зростають, за виключенням показника резерви переоцінки, темп зростання (спаду) якого склав 86,20 %. Найбільшу частку у структурі власного капіталу банку займає статутний капітал у 2019 та 2020 рр. – 52 % відповідно. Значну частину також займає непокритий збиток – 43 %. Частка інших складових капіталу банку незначна [12].

Висновки до розділу 1

Таким чином, підсумовуючи викладене у розділі 1, можна зробити такі висновки:

1. Мета діяльності комерційного банку – це одержання максимального прибутку в умовах тривалого функціонування і стабільного становища. Будучи кінцевим фінансовим результатом, величина отриманого банком прибутку або збитку відбиває результати всіх видів діяльності, всіх його активних і пасивних операцій.

2. Доходи комерційного банку за формою отримання поділяються на три групи: процентні; комісійні; інші види доходів.

3. Витрати комерційних банків групуються таким чином: - операційні, у тому числі процентні витрати, комісійні витрати, за операціями на фінансових ринках та ін.; - витрати щодо забезпечення функціонування діяльності банку; - інші витрати.

4. Управління прибутком – це значна складова частка банківського управління, мета якої полягає в максимізації прибутку за доступного рівня ризиків та забезпечення ліквідності балансу.

5. Основні блоки управління прибутком комерційного банку: - виявлення підрозділу банку, який приймає участь у процесі управління прибутком; - планування доходів, прибутку та витрат банку; - використання методів оцінки рівня прибутковості банківської діяльності; - виявлення методів теперішнього регулювання прибутку.

6. Способами регулювання та оцінки рівня прибутку банку є: структурний аналіз доходів, структурний аналіз витрат, структурний аналіз джерел формування прибутку, аналіз динаміки та співвідношення темпів зростання доходів та витрат банку, оцінка результатів діяльності на основі системи фінансових коефіцієнтів, факторний аналіз показників прибутковості та прибутковості банку.

7. Ключове місце в аналізі фінансових результатів комерційних банків займає вивчення обсягу та якості отримуваних ними доходів, оскільки вони у

свою чергу є головними факторами формування прибутку. У процесі аналізу рекомендується застосовувати економічну обґрунтованість у групуванням доходних та видаткових аналітичних рахунків банку, вертикальний та горизонтальний аналіз фінансових результатів роботи банку, оцінку динамічних рядів показників прибутковості за квартали та роки, розрахунок та оцінку ступеня залежності прибутку від окремих факторів, зіставлення отриманих результатів із рекомендованими у зарубіжній та вітчизняній практиці.

8. Функції економічного аналізу у процесі вирішення завдань, які поставлені перед ним здійснюються за допомогою конкретної взаємодії аналітичних служб з іншими підрозділами банку. Найбільш визначною є взаємодія з керівництвом банку у вирішенні стратегічних та оперативних управлінських завдань.

РОЗДІЛ 2 ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ ОПЕРАЦІЙ БАНКУ З КРЕДИТУВАННЯ ФІЗИЧНИХ ОСІБ

2.1 Економічна сутність та зміст операцій банку з кредитування

Банківський сектор є основою розвитку вітчизняного фінансового ринку, а його стабільна діяльність сприяє подальшому розвитку економіки країни. Одним з основних видів банківського бізнесу, що надає банку найбільшу частину швидких доходів, є кредитні операції. Надані кредити становлять основну частку в банківських активах, а процентні доходи та витрати на формування резервів під кредити є вагомими чинниками прибутковості банку. Процес кредитування має дуже давні коріння в світовій історії. Хоча такий різновид фінансових відносин й був наслідком різноманітних чинників, проте збільшення купівельної спроможності населення завжди було пріоритетним завданням кредитів. При здійсненні наукового дослідження організації обліку кредитних операцій, потрібно в першу чергу роз'яснити значення поняття «кредитні операції в банках» [13].

Кредит – це відносини щодо надання ресурсів у тимчасове користування на умовах повернення із погашенням зобов'язань, які при цьому виникають. В більш широкому розумінні кредит – це форма реалізації кредитних праввідносин, коли одна особа тимчасово набуває право кредитора стосовно іншої особи незалежно від юридичних підстав його виникнення; у вузькому розумінні – це праввідносини, що виникають між банком та позичальником на підставі кредитного договору.

Розглянемо класифікацію споживчих витрат домогосподарств, яка дасть нам можливість краще зрозуміти їх природу, джерела покриття, в т.ч. і за рахунок споживчого кредиту. Для більш повної характеристики споживчі витрати можна згрупувати за їх видами. (рис 2.1)

Споживчі витрати, з одного боку, дозволяють задовольнити потреби населення споживчого характеру, з іншого боку, лежать в основі формування платоспроможного попиту населення, що є важливим чинником росту ВВП.

Рисунок 2.1 – Групування споживчих потреб за видами

На сучасному етапі розвитку банківської справи в Україні кредитування фізичних осіб має ряд особливостей [14].

По-перше, фізичні особи – це особлива група клієнтів, з індивідуальними потребами та інтересами, які необхідно враховувати при здійсненні кредитних операцій.

По-друге, споживчий кредит дає можливість людині відчувати себе економічно захищеною та спроможною вирішити свої проблеми.

По-третє, цей вид кредитування є засобом задоволення споживчих потреб населення, а тому його розвиток підвищує платоспроможний попит, прискорює реалізацію товарних запасів та послуг, сприяє прискоренню економічного зростання.

По-четверте, всі споживчі кредити мають соціальний характер, оскільки вони сприяють підвищенню життєвого рівня населення, утвердженню принципів соціальної справедливості

В міжнародній практиці операції з кредитування фізичних осіб в обліку відображаються відповідно до вимог міжнародних стандартів бухгалтерського

обліку. Згідно з МСБО 39, під час первісного визнання фінансового активу слід оцінювати його за справедливою вартістю плюс витрати на операцію, які прямо відносяться до придбання або випуску фінансового активу[41]. МСФЗ 9 передбачає три категорії фінансових активів залежно від намірів та політики управління активами: – фінансові активи, що оцінюються за амортизованою собівартістю, якщо метою утримання такого активу є отримання передбачених договором потоків грошових коштів (виключно основної суми та нарахованих процентів); – фінансові активи, котрі оцінюються за справедливою вартістю з визнанням переоцінки у іншому сукупному доході (капіталі), якщо актив утримується у рамках бізнес-моделі, яка передбачає як отримання передбачених договором потоків грошових коштів, так і продаж фінансових активів; – фінансові активи, що оцінюються за справедливою вартістю з визнанням переоцінки у складі прибутку/збитку – всі інші активи. МСФЗ 9 змінює підходи до формування резервів під знецінення фінансових активів. Тобто, модель «понесених збитків», яка використовується в МСБО 39, замінюється на модель «очікуваних збитків». Основний принцип моделі «очікуваних збитків» полягає в відображенні загальної картини погіршення або покращення кредитної якості фінансових інструментів. Сума очікуваних кредитних збитків, яка визнається у вигляді оціночного резерву, залежить від ступеня погіршення кредитної якості після первісного визнання кредиту [15].

У сучасних умовах банківське обслуговування варто розділяти на три підгрупи (традиційне, дистанційне, комплексне) та класифікувати відповідно до специфіки функціонування банківських установ.

Під традиційним банківським обслуговуванням розуміють взаємодію клієнта та банківського працівника безпосередньо через відділення банківських установ. Тобто для отримання певних послуг, консультацій і здійснення певного переліку операцій клієнту необхідно відвідати відділення банку та реалізувати свої права споживача в порядку «живої» черги [16]. Протягом усієї історії функціонування банківських установ традиційна система обслуговування постійно вдосконалювалася, що супроводжувалося покращенням

2.2 Організація обліку операцій з кредитування фізичних осіб

Для здійснення бухгалтерського обліку операцій кредитування за балансовими рахунками, визначеними Планом рахунків бухгалтерського обліку для банків, відкриваються особові рахунки позичальників. Відкриття аналітичних рахунків та введення до бази даних параметрів аналітичних рахунків та параметрів договорів здійснюється на підставі кредитних угод та договорів застави (гарантій, порук тощо), доповнень до них або розпоряджень відповідних підрозділів фронт-офісу (залежно від організації операційної роботи в установі банку) [18].

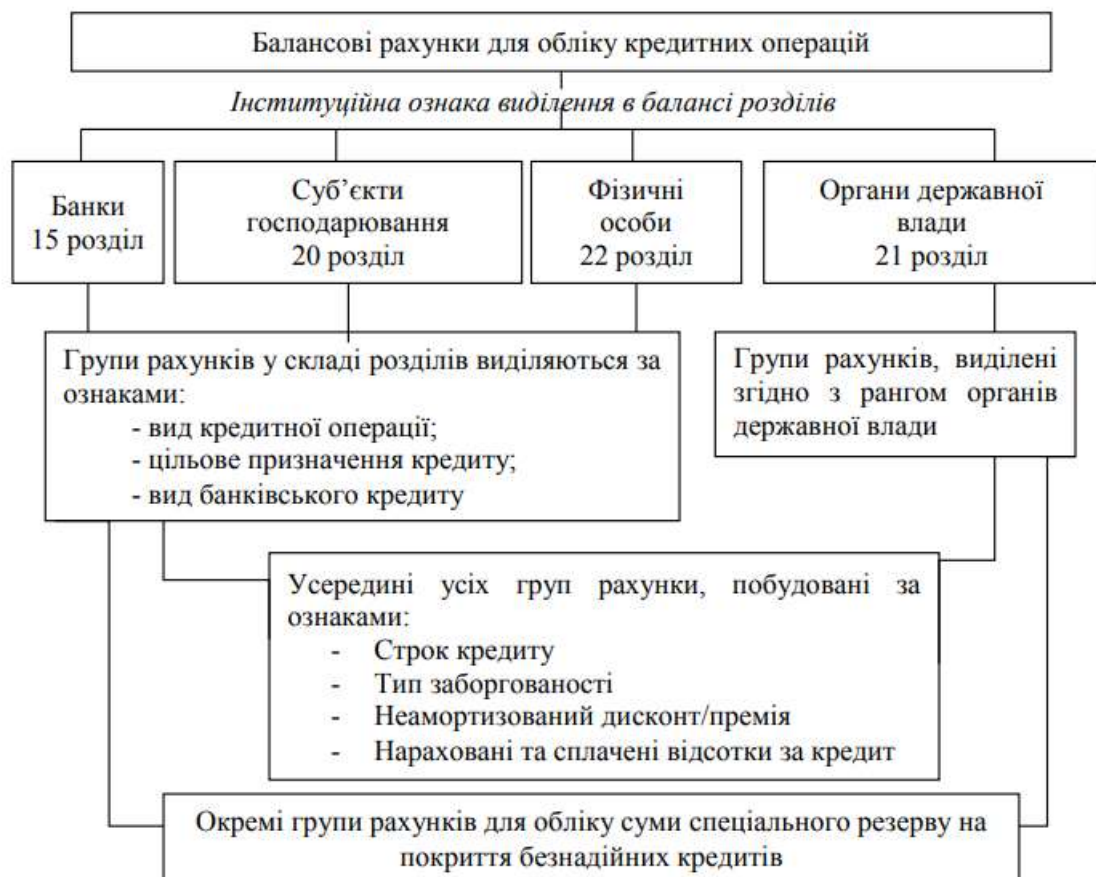

Рисунок 2.3 – Класифікація рахунків у балансі для обліку кредитних операцій

Бухгалтерський облік кредитних операцій ведеться відповідно до Інструкції з бухгалтерського обліку кредитних, вкладних (депозитних) операцій та формування і використання резервів під кредитні ризики в банках України (Постанова Правління НБУ № 481)[19]. Відповідно до вказаної Інструкції надані /отримані кредити оцінюються під час первинного визнання за справедливою

вартістю, включаючи витрати на операцію, та відображаються в бухгалтерському обліку відповідно як актив/зобов'язання, які не підлягають взаємозаліку [20].

Операції з кредитування фізичних осіб відображаються за відповідними рахунками плану рахунків бухгалтерського обліку банків України[21] залежно від виду кредиту та строків використання. Етапи документообігу під час здійснення кредитної операції включають: – перевірку змісту та правильності оформлення первинних документів, що надійшли; – визначення можливості виконання операції, перевірку або оформлення бухгалтерського запису в документах; – передавання документів для автоматизованої обробки; – використання документів для перевірки правильності відображення операцій за рахунком та їх збереження.

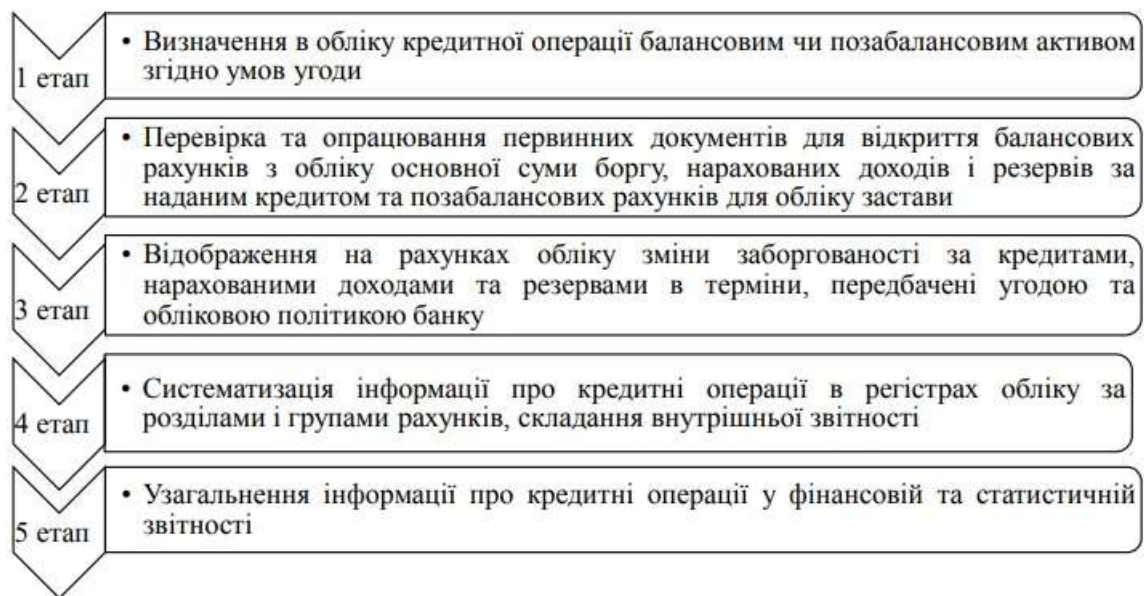

Рисунок 2.4 – Етапи відображення кредитних операцій в обліковій системі банку

Усі первинні документи, які пов'язані з листуванням з позичальником, зберігаються в кредитній справі, а всі бухгалтерські документи формуються та за кожний робочий день підшиваються в окремі папки відповідно до встановленого порядку формування та зберігання первинних документів, облікових регістрів та звітів [22].

Для обліку кредитів наданих фізичним особам використовують рахунки 2 класу. На позабалансових рахунках також обліковують операції, які пов'язані з кредитуванням клієнтів: отримана застава, не сплачені в строк доходи та заборгованість, списана у збиток. Групи рахунків, що відображають надані фізичним особам кредити[23]: 1) на поточні потреби – група 220; 2) фінансовий лізинг (оренда) – група 221; 3) за врахованими векселями – група 222; 4) іпотечні кредити – група 223.

Внутрішній план рахунків за кредитними операціями в системі АТ КБ «ПриватБанк» розроблено та запроваджено шляхом деталізації та впровадження додаткових параметрів аналітичного обліку. Номери аналітичних рахунків з організації обліку кредитних операцій з фізичними особами формуються за схемами наведеними на рисунку 2.5. Номер аналітичного рахунку має до 14 цифр. Перші п'ять жорстко регламентовано, інші банк формує самостійно.

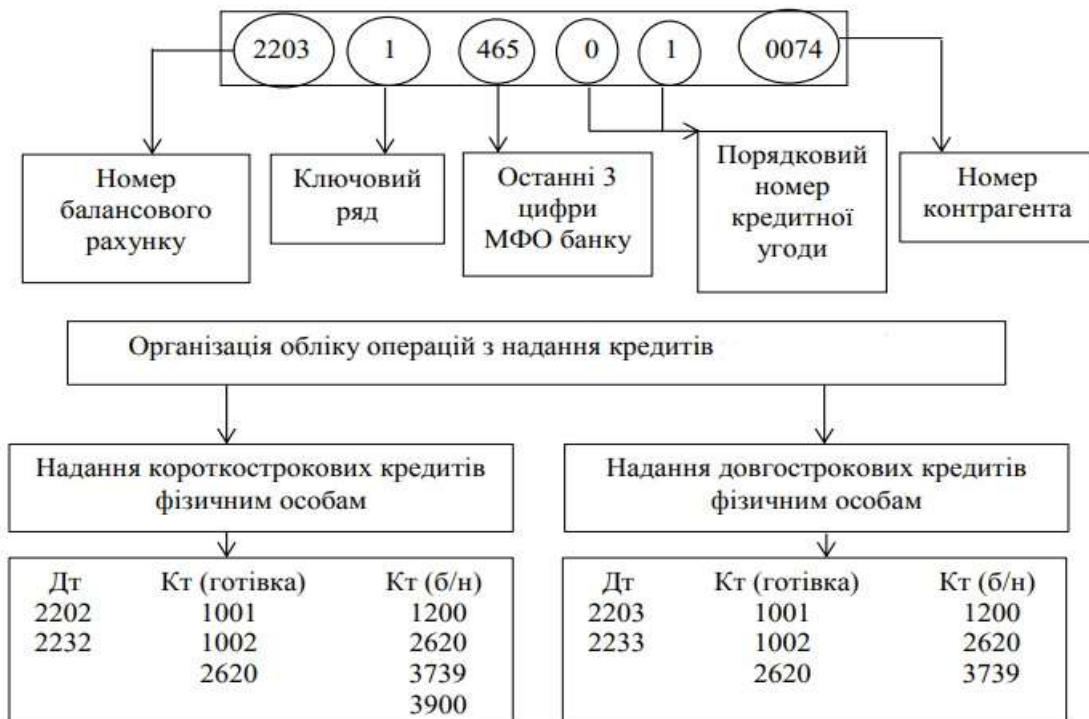

Рисунок 2.5 – Методика формування аналітичних рахунків з організації обліку кредитів наданих фізичним особам в АТ КБ «ПриватБанк»

Таблиця 2.1

Облік наданих кредитів у банку

№	Зміст	Дебет	Кредит
1	На дату укладення кредитного договору (у день виникнення в банку зобов'язання з кредитування). - надані зобов'язання з кредитування:	9100, 9129	9900
2	Припинення дії кредитного договору або його виконання: - за наданими зобов'язаннями з кредитування: - за отриманими зобов'язаннями з кредитування:	9900 9110	9100, 9129 9900
3	Надання кредиту:	Позичковий рахунок	Рахунок для обліку готівкових коштів, кореспондентський рахунок, поточний рахунок
4	Повернення кредиту	Рахунок для обліку готівкових коштів, кореспондентський рахунок, поточний рахунок	Позичковий рахунок

Робота у сфері обслуговування клієнтів банку представлена Департаментом багатоканального контактного центру [24]. Основні цілі центру:

- покращення якості клієнтського обслуговування шляхом цілодобової підтримки клієнтів і сфери їхнього обслуговування;
- покращення якості обслуговування регіональних підрозділів;
- збільшення обсягу реалізації товарів і послуг;
- покращення рівня інформованості клієнтів про продукти, що надаються банком

Крім того, банк має розроблені та документально зафіксовані стандарти обслуговування, що є важливою частиною ефективної роботи з клієнтами. Ключовими в діяльності Банку є фінансові, трудові та технологічні ресурси.

З метою прискорення обслуговування клієнтів, а також здешевлення обслуговування, 82% рішень з видачі кредитів фізичним особам було прийнято в автоматичному режимі.

Таблиця 2.2

**Напрями кредитування фізичних осіб АТ КБ «ПриватБанк»
у 2015-2019 рр**

Показники	2015 р.	2016 р.	2017 р.	2018 р.	2019 р.
Загальна сума кредитів фізичним особам	30980	31181	43661	63434	68253
Кредити фізичним особам – кредитні картки	22 092	20 884	19 749	30 354	45 314
Питома вага карткових кредитів в загальній сумі кредитів фізичним особам	75,5%	66,8%	62,6%	68,9%	69,8%
Кредити фізичним особам – іпотечні кредити	5 228	8 099	9 045	9 130	12 923
Питома вага іпотечних кредитів в загальній сумі кредитів фізичним особам	17,9%	25,9%	28,8%	20,9%	20,3%
Кредити фізичним особам – споживчі кредити	171	88	1 069	3 144	4 193
Питома вага споживчих кредитів в загальній сумі кредитів фізичним особам	0,6%	0,3%	3,6%	7,3%	6,4%
Кредити фізичним особам на придбання автомобіля	232	261	264	264	332
Питома вага кредитів на придбання автомобіля в загальній сумі кредитів фізичним особам	0,8%	0,8%	0,9%	0,7%	0,9%
Інші кредити фізичним особам	1 141	1 648	1 054	660	672
Питома вага інших кредитів в загальній сумі кредитів фізичним особам	3,9%	5,3%	3,5%	1,6%	1,4%
Фінансовий лізинг	410	264	164	197	654
Питома вага фінансового лізингу в загальній сумі кредитів фізичним особам	1,4%	0,8%	0,6%	0,5%	1,2%

Найбільш витратними в частині формування резервів та необхідності докапіталізації є споживчі кредити, іпотека та інвестиційні кредити. Найменш ризиковими є кредити на поповнення оборотних коштів та кредити іншим фінансовим інституціям [26].

2.3 Удосконалення обліку виданих кредитів фізичним особам

Як ми можемо бачити з проведеного аналізу кредитного портфеля банку, резерви під активні операції банку являються відчутною складовою витрат банку. А із затвердженням Положення 351 та введенням в дію з 01.01.2018 р. МСФЗ 9 (дані нормативні акти доповнюють одне одного в частині розрахунку резервів під кредитні операції) обсяг витрат банку на доформування резерву під існуючі кредитні справи та формування під нові кредитні справи збільшиться в рази. Тому ми пропонуємо запровадити банком альтернативний вид кредитування фізичних осіб, що не тільки не потребує формування під нього резерву, а і не є ризиковим видом діяльності. Особливістю даного кредитування є те, що учасники кредитної угоди є рівноправними та не пов'язані між собою іншими господарськими зв'язками [26].

Безумовно, система р2р-кредитування (пірингова система) має ряд переваг як перед класичним банківським споживчим кредитуванням, так і перед мікро- та онлайн кредитуванням рис. 2.6

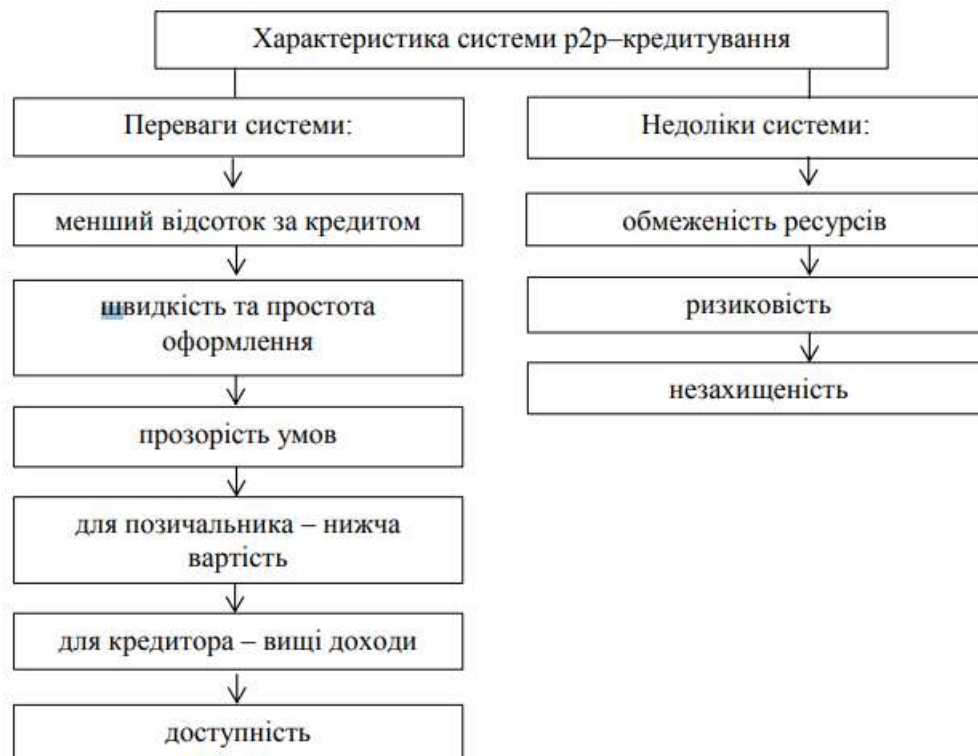

Рисунок 2.6 – Переваги та недоліки системи р2р-кредитування

Особливістю даної моделі є те, що весь процес кредитування контролюватиме банк, адже організаційно-контрольна функція покладається саме на нього. Також банк бере на себе попередній розгляд, модерацію і здійснює оцінку кредитоспроможності позичальника, що пропонуються кредиторам. Банк також може виступати кредитором.

Рисунок 2.7 – Модель функціонування p2p-кредитування за участю банку
Запропоновано алгоритм проведення операції з оформлення споживчого кредиту

Рис. 2.8. Технологічна карта бізнес-процесу «Оформлення споживчого кредиту фізичних осіб» АТ КБ «ПриватБанк»

Особливістю є взаємодія інвестора(кредитора) з позичальником: банк сам вибирає, кого з позичальників і на яку суму він готовий кредитувати. Суть в тому, що позичальник звертається не до банку за кредитом, а до учасника торгів. На яких банк сам обирає кого і на яку суму кредитувати. Банк сам визначає на скільки вигідний і прибутковий у позичальника проект [27].

Таблиця 2.3

Бухгалтерські проведення кредитної операції

№	Проведення	
1.	Відображення первісної вартості наданого кредиту:	
	Дт 2203	Кредит, що наданий фізичній особі
	Кт 2620	Кошти на поточному рахунку фізичної особи
	Кт 2206	Неамортизований дисконт за кредитом, що наданий фізичній особі
2.	Нарахування процентних доходів за користування кредитом:	
	Дт 2208	Дебіторська заборгованість за нарахованими доходами
	Кт 6052	Процентні доходи за кредитом, що наданий фізичній особі
3.	Амортизація дисконту за користування кредитом:	
	Дт 2206	Неамортизований дисконт за кредитом, що наданий фізичній особі
	Кт 6052	Процентні доходи за кредитом, що наданий фізичній особі
4.	Відображення суми отриманих процентів:	
	Дт 2620	Кошти на поточному рахунку фізичної особи
	Кт 2208	Дебіторська заборгованість за нарахованими доходами
5.	В обліку формування резерву за виданим кредитом відбувається в момент видачі кредиту:	
	Дт 7702	Відрахування в резерви під наданий фізичній особі кредит
	Кт 2209	Резерви під наданий фізичній особі кредит

На нашу думку, кредитування банком населення через р2р-платформи є одним з інноваційних підходів, який доцільно використовувати банком для нарощення кредитного портфеля. При цьому банк не витрачає ресурси на пошук клієнтів та просування своїх кредитних продуктів.

Судячи з того, яким чином сьогодні банківські установи вибудовують взаємовідносини з ринком р2р, можна зробити однозначний висновок, що майбутнє цього ринку лежить у тісній інтеграції з дешевими та надійними джерелами банківського капіталу для нарощення видачі кредитів. У класичному вигляді пірингова модель кредитування має створювати альтернативу банку та не припускає його участі у процесі. Взаємовідносини між людьми регламентуються не банківським законодавством, а Цивільним кодексом. Система р2р є тим ресурсом, що дозволяє позичати один одному кошти, знаходячись у площині цивільного кодексу, і не заходячи на територію банківського законодавства. Таким чином, р2р ресурси по суті звільняються від потреби дотримуватися вимог фінансово регулятора. У крайньому разі до тих пір, поки цей регулятор не починає контролювати даний напрям.

Таблиця 2.4

Стратегічні альтернативи розвитку діяльності АТ КБ «ПриватБанк»

SO-стратегія	ST-стратегія
<ol style="list-style-type: none"> 1. Розповсюдження участі на ринку банківських послуг; 2. Розширення клієнтської бази та втримання вже наявних клієнтів; 3. Введення продуктових ліній та інноваційних послуг; 4. Збільшення обсягів роботи з корпоративними та приватними клієнтами; 5. Контролювання банківських витрат; 6. Використання якісної реклами, яка дасть змогу результативно та своєчасно розповсюджувати інформацію стосовно нових послуг наявним та потенційним клієнтам банку; 7. Формулювання та підтримання позитивного образ банку; 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Утримувати наявних клієнтів від переходу до інших банків; 2. Застосування головних переваг при порівнянні з конкурентами: висока репутація та досвід роботи; 3. Спадання ризикованості банківських операцій методом застосування в роботі масштабної інформаційної бази по клієнтам; 4. Контроль за перевагами клієнтів; 5. Поліпшення системи мотивації персоналу та навчання; 6. Приділення уваги роботі створення надійного та привабливого образу.
WO-стратегія	WT-стратегія
<ol style="list-style-type: none"> 1. Активніше роботати з інформованістю потенційних клієнтів стосовно послуг банку; 2. Пониження відсоткової ставки по інвестиційному кредиту зниженням вартості ресурсів; 3. Спадання кількості текучості кадрів; 4. Розуміння та підлаштування під потреби клієнтів; 5. Зробити функціонування додатків легшим та зрозумілішим для звичайного користувача; 6. Приділення уваги іміджу, так як це один із найголовніших факторів для зацікавлення, залучення та утримання клієнтів. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Поліпшення системи управління, динамічності та гнучкості цієї системи; 2. Залучати більше професійних та досвідчених кадрів; 3. Поліпшення зовнішньоекономічної діяльності.

Проте можна помітити, що внаслідок зміни керівництва, банк потерпає певну кризу, що утворює нові загрози для організації. Застосування вищезазначених можливостей та врахування потенційних загроз як внутрішнього, так і зовнішнього характеру дасть змогу зростати ефективності функціонування даного банку. Суттєвими чинниками конкурентоспроможності досліджуваного банку є застосування інноваційних нововведень в процесі діяльності банківських структур, доступність з огляду на ціни та досить висока якість надання послуг.

Висновки до розділу 2

1. Основу ресурсної бази банку становлять кошти фізичних осіб в національній валюті, із значною часткою поточних рахунків. Стратегічною метою банку є нарощування якісного кредитного портфеля роздрібних кредитів та кредитів МСБ. Банк має потужну транзакційну платформу Приват24, що дозволяє ефективно обслуговувати операції з ведення рахунків клієнтів всіх сегментів та зумовлює високий рівень комісійних доходів. Поряд з online-сервісами банк має велику кількість відділень, терміналів самообслуговування та банкоматів, що дають змогу надавати послуги на всій території країни (винятком є тимчасово окуповані території).

2. АТ КБ «ПриватБанк» становить четверту частину всієї загальної банківської системи України, він системно важливий і найбільший ощадний спеціалізований банк, що обслуговує третину вкладів населення.

3. Об'єм чистого прибутку АТ КБ «ПриватБанку» у 2020 році складав – 24,3 млрд грн. Це 61,2% загального обсягу прибутків українських банків за рік. Після націоналізації банк оплатив до бюджету 55,4 млрд. грн. дивідендів.

4. За результатами першого півріччя 2021 року АТ КБ «ПриватБанк» одержав прибуток у розмірі 11,6 млрд грн. Розмір прибутку від обслуговування клієнтів та банківських операцій за перше півріччя 2021 року склав 17,4 млрд грн, цей показник на 35% більше, ніж у першому півріччі 2020 року.

5. Протиборство з наслідками пандемії COVID-19 спричинила зростання витрат ПриватБанку на спеціалізовані виплати персоналу відділень 57 банку, витрати на захисні товари та дезінфекцію 7600 банкоматів та 2000 відділень, купівлю медичного обладнання, як мінімум 27 апаратів штучної вентиляції легенів для лікарень України.

6. Аналіз динаміки показників фінансових результатів свідчить про те, що головним джерелом прибутку для банку є процентний дохід, який за 2016–2020 роки збільшився на 19967,0 млн. грн, тобто вкладення в активи є результативними, а приріст прибутку отримано якраз за рахунок ефективного управління активами і пасивами. За всіма доходними показниками можна

відмітити значний приріст, особливо розмір чистого прибутку. Чистий процентний дохід зростав в результаті збереження високий процентний спред – протягом року ставки за зобов'язаннями та активами спадали паралельно

7. Аналізуючи основні показники прибутковості АТ КБ «ПриватБанк», варто зазначити, що в 2018-2020 рр. всі показники відповідали рекомендованим значенням, проте у 2016 та 2017 рр. показники прибутковості активів, прибутковості капіталу та чиста процентна маржа не відповідають нормі.

8. Дослідження відомих способів аналізу прибутковості банківських установ дало зрозуміти, що найоб'єктивнішу оцінку прибутковості можна отримати, шляхом визначення рейтингів рентабельності вітчизняних банків і використання системи відносних показників, таких як: рентабельність власного капіталу (ROE) та прибутковість активів (ROA).

РОЗДІЛ 3 УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОВЕДЕННЯ АУДИТУ КРЕДИТУВАННЯ ФІЗИЧНИХ ОСІБ БАНКУ

3.1 Організація аудиту за кредитними операціями банку

Вимоги ринку, розширення спектру банківської діяльності зумовили значний розвиток теоретичних та методичних розробок з питань банківського аудиту. Кредитні операції банку є найбільш ризикованими, тому вони повинні підлягати найбільш глибокому та частому контролю, перевірятися внутрішніми аудиторами.

Організація внутрішнього аудиту передбачає його здійснення у певній послідовності, за етапами: планування аудиту, збір інформації з метою тестування системи контролю і детального тестування, аналіз цієї інформації, документальне підтвердження виконання всіх процедур проведення аудиту шляхом підготовки робочої документації аудиторської перевірки, складання висновку та пропозицій щодо результатів перевірки відповідних структурних підрозділів банку [28].

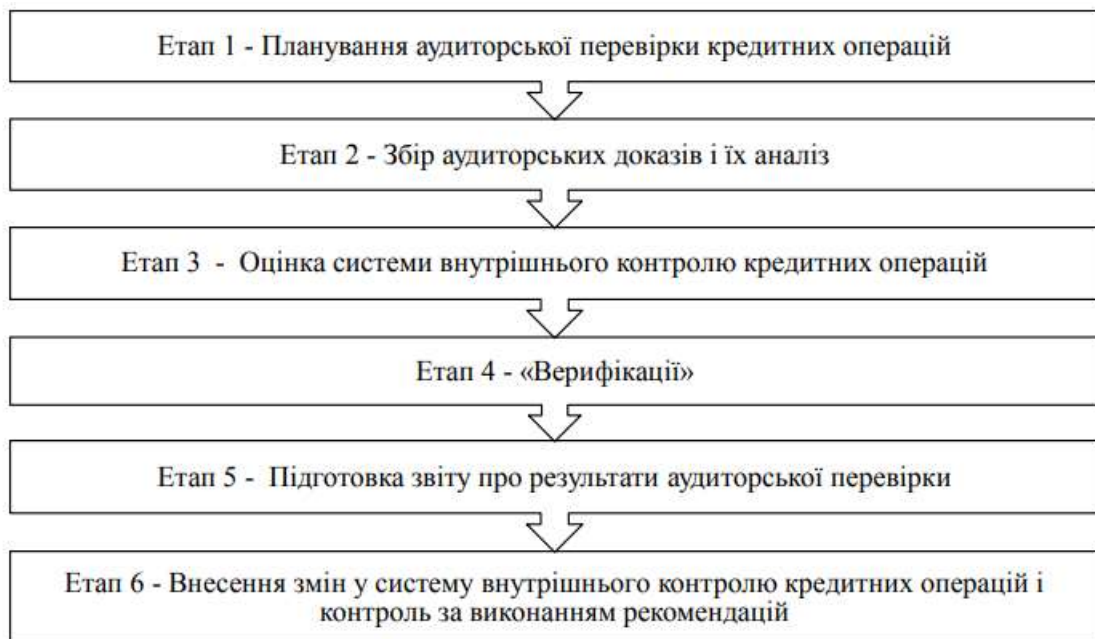

Рисунок 3.1 – Етапи процесу аудиту стану системи внутрішнього контролю кредитних операцій банку

На етапі планування та розробки підходу до проведення аудиторської перевірки, внутрішній аудитор має детально ознайомитися з діяльністю об'єкта перевірки, зосереджуючись на таких аспектах:

- меті діяльності об'єкта, видах наданих продуктів та послугах кредитного характеру;
- відбір специфічних видів діяльності, враховуючи межі кредитного ризику;
- внутрішньому контролю за кредитними операціями;
- визначення ресурсних вимог, необхідних для виконання запланованих завдань (наявність персоналу та можливості щодо його додаткового залучення для проведення перевірки, потреби в залученні сторонніх спеціалістів, експертів).

Таблиця 3.1

Планування аудиторської перевірки кредитних операцій

№	Стадії перевірки I етапу	Аудиторські процедури
1	Ініціювання проведення перевірки	-планова перевірка; -за завданням керівництва; -виявлення зловживань; -компрометація внутрішньої системи контролю.
2	Попереднє ознайомлення з об'єктом перевірки	-законодавство та нормативні матеріали; -фінансова інформація; -зміни у кадровому складі; -результати попередніх перевірок.
3	Підготовча стадія	Визначення: -характеру операцій (за видами наданих продуктів та послуг кредитного характеру); -рівня суттєвості; -періоду, що перевіряється.
4	Вибір виду аудиту	-комплексний; -аудит окремого напрямлення (відбір специфічних видів діяльності, беручи до уваги межі кредитного ризику).
5	Оцінка потреби в аудиторських ресурсах	Оцінка: -класифікації (наявності) співробітників; -вимог регулюючих органів.
6	Складання плану і програми аудиту	-складання плану затрат та графіка перевірки; -складання програми перевірки.

На нашу думку, з метою підвищення ефективності системи внутрішнього контролю, на другому етапі доцільним є складання та заповнення аудиторами додаткових робочих документів [29]. Це можуть бути анкети оцінки системи

внутрішнього контролю; робочих документів стосовно кредитування юридичних та фізичних осіб.

Таблиця 3.2

Розробка рекомендацій по виправленню виявлених недоліків

№	Розділи перевірки 3 етапу	Аудиторські процедури
1	Оцінка принципів організованого внутрішнього контролю кредитних операцій	Виявлення: -слабких місць, які вимагають посилення контролю; -невиконання вимог нормативних документів; -низької ефективності роботи.
2	Визначення необхідних засобів контролю, значних недоліків та основних ділянок неефективної роботи	-документальне оформлення виявлених недоліків; -визначення суттєвості виявлених недоліків для системи внутрішнього контролю.
3	Підтвердження доказами наявності значних недоліків і ділянок неефективного ведення кредитних операцій	-документально підтвердити причини виявлених недоліків; -зібрати необхідні докази; -визначити можливі наслідки виявлених ризиків.
4	Вибіркова перевірка кредитних операцій (діяльності)	-опитування, спостереження та аналіз операцій, які перевіряються; -вивчення аудиторських доказів; -вибіркова перевірка кредитних операцій.
5	Складання плану та програми аудиту	-складання плану затрат та графіка перевірки; -складання програми перевірки.

№	Розділи перевірки 4 етапу	Аудиторські процедури
1	Розробка рекомендацій з виправлення недоліків	-при необхідності ввести обмеження в практичну роботу та ресурси; -розробити рекомендації по усуненню виявлених недоліків.
2	Обрання підрозділів	-визначити підрозділи, відповідальні за виконання операцій; -розподілити відповідальність між підрозділами; -узгодити з підрозділами надані рекомендації.
3	Визначення періоду, що необхідний для виконання рекомендацій	-визначити строки виконання наданих рекомендацій; -узгодити строки з підрозділами.

Під час п'ятого етапі аудитор готує аудиторський звіт (довідку) та висновки про стан існуючої системи внутрішнього контролю кредитних операцій для інформування Спостережної Ради та Правління банку про найбільш важливі проблеми, виявлені під час аудиторської перевірки, про ефективність системи контролю [30].

3.2 Організація аудиту за кредитними операціями

Під впливом зовнішніх чинників кредитна політика банків та механізми управління ризиками показали суттєві проблеми у їх діяльності. Обсяги недоліків, порушень та зловживань у кредитній сфері є суттєвими та зумовили збиткову діяльність багатьох банківських установ, а окремих – банкрутство. Оскільки кредитні операції банку є найбільш ризикованими, тому вони повинні підлягати найбільш глибокому та частому контролю, перевірятися внутрішніми аудиторами.

З метою уникнення помилок під час здійснення кредитних операцій необхідно забезпечити належне виконання кожним працівником своїх функцій, а також не допускати того, щоб одна особа виконувала операцію від її ініціювання до завершення. При здійсненні операцій установою банку в автоматизованій банківській системі з належним рівнем контролю, окремі операції можуть виконуватися від їх ініціювання до відображення в обліку або звітності однією особою, за умови здійснення подальшого контролю за цими операціями філією банку [31].

Таблиця 3.3

Основні проблеми внутрішнього аудиту в банках України

Проблеми	Способи вирішення
Невірне розуміння суті аудиту	Проведення роз'яснювальних робіт з персоналом
Існує дефіцит кваліфікованих кадрів	Підвищення кваліфікації осіб, що вже мають практичний стаж аудиторської діяльності, шляхом проходження ними обов'язкових короткострокових курсів
Нормативно-правове забезпечення знаходиться на стадії розробки, використовується у банківській практиці недостатньо і поверхово	Необхідно вводити нові нормативні акти та вдосконалювати існуючі
Недостатнє наукове опрацювання	Необхідне ґрунтовне наукове опрацювання усього комплексу питань, пов'язаних із внутрішнім аудитом, виокремлення і вчасне вирішення проблем у цій сфері
Банки не приділяють достатньої уваги системному аналізу, діагностиці та прогнозуванню діяльності	Удосконалення системи проведення аудиту

При моніторингу кредитного ризику в часі цей процес можна представити у вигляді ряду послідовних етапів: попередній контроль, поточний контроль,

заключний контроль [32]. Процес кредитного моніторингу відбувається на трьох рівнях: на рівні окремого кредиту, кредитного портфеля банку та рівні окремих показників кредитного ризику.

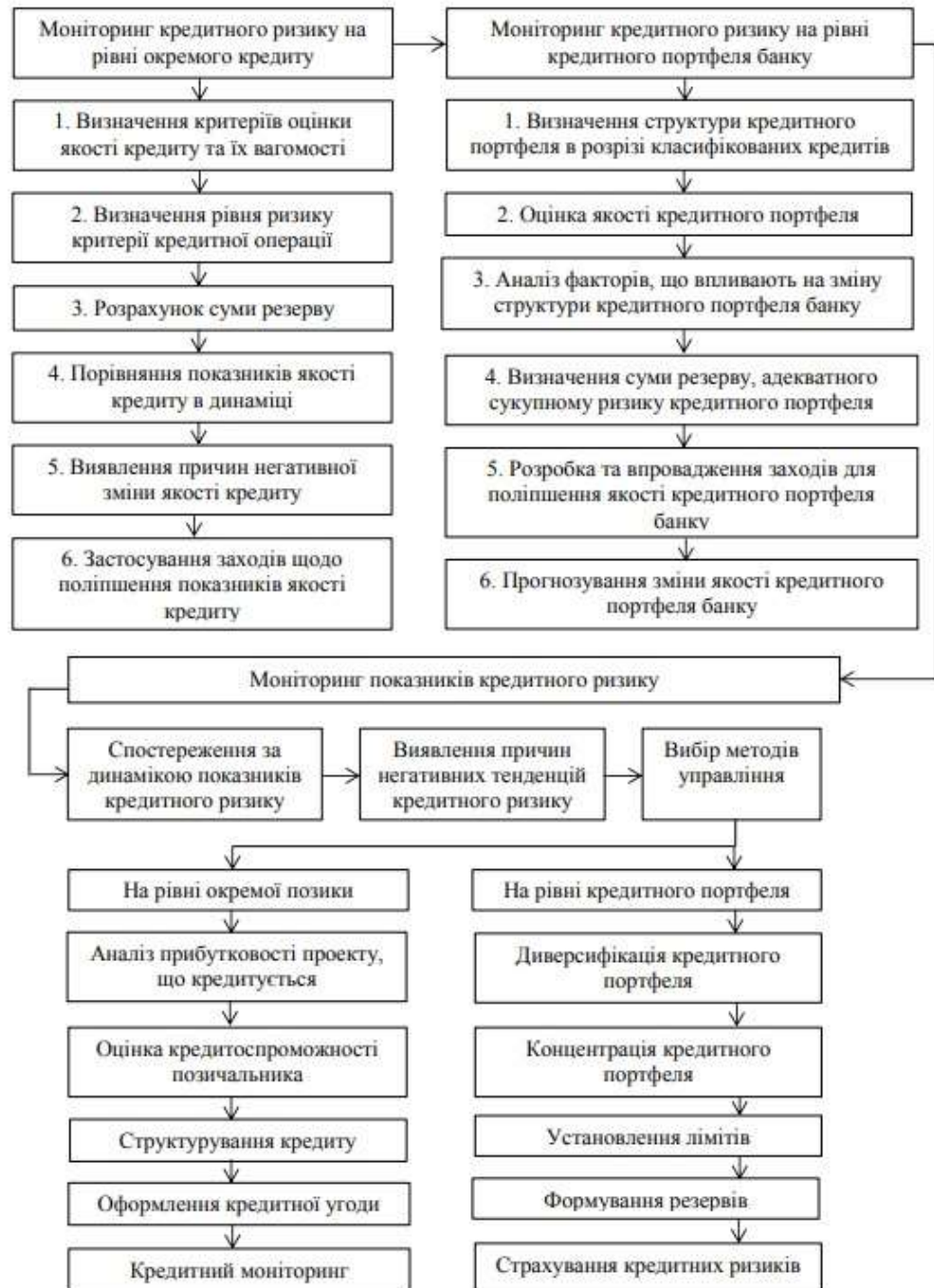

Рисунок 3.2 – Етапи моніторингу кредитного ризику на різних рівнях

Розглянемо детальніше проведення моніторингу кредитного ризику на рівні окремого кредиту наданого фізичній особі [33]. Для запобігання можливості виникнення у майбутньому проблемної заборгованості менеджменту банку доцільно організувати на місцях моніторинг кредитного

процесу та спроможності виконання клієнтом договірних зобов'язань перед кредитором відповідно до методології, яку наведено в таблиці 3.4

Етап	Зміст етапу процесу моніторингу	Заходи, що мають вживатися
1	Поглиблений аналіз поточного фінансового стану позичальника за окремими найбільш вагомими узагальненими показниками	Кредитним менеджером організовується збір актуальної інформації щодо фінансово-майнового стану позичальника. Здійснюється ретельний аналіз, робляться відповідні висновки
2	Аналіз висновків, сформованих у результаті порівняння поточного фінансового стану позичальника з його фінансовим станом на момент прийняття рішення про надання кредиту чи його реструктуризацію	Зіставлення поточного фінансово-майнового стану позичальника з тим, що мав місце на етапі видачі кредиту. Аналіз отриманої інформації.
3	Обґрунтування подальших перспектив формування рівня платоспроможності позичальника і оформлення відповідних висновків	Визначення ступеня вірогідності виконання позичальником боргових зобов'язань належним чином. З'ясування питання щодо можливої неспроможності у подальшому дотримуватися вимог кредитного договору. Аналіз питань щодо системності отримання доходів позичальником
4	Розробка напрямів подальшої роботи щодо погашення заборгованості за кредитним договором	Узагальнення отриманої інформації, аналіз висновків. Вирішення за необхідності питань щодо вектора діяльності компетентних підрозділів у напрямі стягнення прострочених чи іншого роду проблемних боргів

Якщо застосовувати дану методологію моніторингу процесу кредитування, банк матиме актуальну інформацію щодо його якості і, як наслідок, буде мати змогу оперативного та адекватного реагування на його зміну. Нормативною базою для проведення кредитного моніторингу є внутрішні документи банку з питань здійснення моніторингу – це правила, програми, методики, інші документи з питань моніторингу, затверджені банком згідно з вимогами законодавства України, а також Національного банку України [34].

Також для удосконалення аудиторського процесу кредитних операцій необхідно використовувати нові методи управління і сучасні комп'ютерні технології. З їх допомогою аудитори можуть застосовувати найрізноманітніші інформаційні системи, що дозволяє використання механізму повного охоплення та виявлення проблем, детального їх вивчення, правильного формулювання та вирішення [35].

Вважаємо, що банківській установі АТ КБ «ПриватБанк» варто звернути увагу на створення підрозділу фрод-моніторингу. По-перше, потрібно переймати європейський досвід боротьби із шахрайством, а по-друге, фродмоніторинг є чи не найперший крок, який має бути зроблено при здійсненні кредитних операцій задля уникнення внутрішніх ризиків.

Рисунок 3.3 – Ключові аспекти щодо створення та функціонування внутрішньобанківського підрозділу фрод-моніторингу

Тому окрему увагу варто приділити порядку створення та функціонування підрозділу фродмоніторингу. Наведено ключові аспекти створення такого підрозділу/відділу та напрями його функціонування. Не викликає сумнівів, що поточна ситуація зі зростанням проблемного портфеля банку склалася з причини неналежної уваги менеджменту банків до потенційних клієнтів-шахраїв [36]. Видані позики або не обслуговуються позичальниками взагалі, що прямо вказує на шахрайство, або ж обслуговуються впродовж двохтрьох місяців після видачі з метою прикриття злочинних намірів позичальника щодо неповернення боргу.

Висновок до розділу 3

За результатами дослідження перспектив розвитку інновацій в процесі обслуговування фізичних осіб в банківських установах встановлено, що для сучасної банківської діяльності характерним є розвиток альтернативних форм обслуговування клієнтів. Найефективнішими альтернативними формами продажу роздрібних банківських продуктів сьогодні є: Інтернет-банкінг, контактні центри, зв'язок через комп'ютери і мобільні додатки до смартфонів.

Варто зазначити, що саме елементи системи дистанційного банкінгу є основою для нових форм обслуговування клієнтів. До того ж вони надають банкам значні конкурентні переваги і скорочують витрати. Більшості клієнтів не потрібні відділення банків, якщо доступ до банківської послуги вони можуть отримати з будь-якого пристрою (ноутбука, планшета, смартфона, розумних годинників), в будь-який час, з будь-якої географічної точки. Постійна модернізація терміналів та пристроїв самообслуговування також є однією з тенденцій розвитку дистанційних банківських послуг. Проте, дистанційні канали обслуговування не замінять традиційне обслуговування клієнтів у відділеннях банку і відділення залишаться дуже важливим каналом як залучення, так і обслуговування клієнтів зі складних операцій. Запропоновано впровадження ряду інновацій з метою покращення обслуговування фізичних осіб АТ КБ «ПриватБанк», а саме запропоновані заходи з: покращення випуску пластикових карток; удосконалення мобільного банкінгу; обслуговування через термінали і банкомати; використання смарткарток; впровадження систем інформування і допомоги клієнтам у реальному часі. Надані окремі рекомендації щодо покращення якості обслуговування фізичних осіб, серед яких: розроблені стандарти якості обслуговування на прикладі окремої операції комерційного банку з надання пластикових карток для фізичних осіб. Оскільки якість обслуговування клієнтів напряму залежить від мотивації персоналу банку до ефективної праці розроблені рекомендації щодо мотиваційних механізмів. Запропоновані заходи, які сприятимуть як посиленню корпоративної культури, так підвищенню ефективності мотиваційних механізмів.

ВИСНОВКИ

Підводячи підсумки проведеного дослідження, можна надати наступні висновки та рекомендації:

1. Вивчено сутність менеджменту в банківській сфері, встановлено що банківський менеджмент – це системи управління всіма процесами і відносинами, що характеризують діяльність банку. Важливим аспектом банківської діяльності є процеси обслуговування фізичних осіб, які є основними клієнтами банку і вагомим джерелом залучення капіталу. За таких умов важливого значення набуває клієнтоорієнтована політика банку, що відображається у задоволеності запитів клієнтів за об'ємом, структурою і якістю. Це створює умови для стійкості ділових стосунків між банком та клієнтами. Банки прагнуть збільшити кількість клієнтів та покращити якість їх обслуговування, вживаючи відповідних заходів для забезпечення виконання своїх функцій та стратегічних цілей.

2. Досліджено особливості управління процесами обслуговування фізичних осіб, у результаті якого встановлено, що банківське обслуговування фізичних осіб – це банківська діяльність, що забезпечує високий рівень пропозиції банківських послуг, операцій, продуктів для задоволення клієнтського попиту домашніх господарств у заощаджувальних, споживчих потребах і потребах, пов'язаних із обігом грошових коштів, кінцевою метою якої є отримання прибутку. За останні десятиліття процес банківського обслуговування значно видозмінився. Поява всесвітньої мережі Інтернет та інноваційних технологій, адаптованих для надання банківських послуг значно підвищили рівень банківського обслуговування. У сучасних умовах банківське обслуговування варто розділяти на три види: традиційне, дистанційне, комплексне. Досліджено особливості кожного з даних видів банківського обслуговування.

3. Досліджено поняття та складові якості обслуговування клієнтів працівниками банківської установи. Кожен клієнт, перш ніж піти до певного банку, має визначені потреби і деякі очікування стосовно того, що він може

отримати від спілкування та взаємодії з працівниками банку. Якщо потреби та очікування клієнта повністю задоволені або й навіть перевищені після відвідування банку, то говорять, що є якісне обслуговування клієнта.

4. Дослідження процесів обслуговування фізичних осіб проведено на прикладі універсального банку АТ КБ «ПриватБанк». Наведена організаційно-економічна характеристика Банку, встановлено, що АТ КБ «ПриватБанк» є лідером банківського сектору України, основною діяльністю якого є проведення комерційних банківських операцій та обслуговування фізичних осіб. Розглянуто організаційну структуру банку та визначено основні органи управління, та основні їх функції, окремо досліджено структуру Департаменту багатоканального контактного центру АТ КБ «ПриватБанк». Досліджено корпоративну культуру банку та корпоративні цінності. Розглянуто трудові, фінансові та технологічні ресурси банку.

Оскільки якість обслуговування клієнтів напряму залежить від мотивації персоналу банку до ефективної праці розроблені рекомендації щодо мотиваційних механізмів. Запропоновані заходи, які сприятимуть як посиленню корпоративної культури, так підвищенню ефективності мотиваційних механізмів, а саме: використання нематеріальних стимулів мотивації персоналу до якісного обслуговування клієнтів банку

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua>.
2. Бутинець Ф. Ф. Бухгалтерський фінансовий облік: підручник для студентів спеціальності «Облік і аудит» вищих навчальних закладів / Ф. Ф. Бутинець – 8-ме вид., доп. і перероб. – Житомир: ПП «Рута», 2009. – 912 с.
3. Вівчар О.Й. Власний капітал як фінансове джерело функціонування підприємства / О. Й. Вівчар // Наук. вісн. НЛТУ України. – 2017. – Вип. 19 (5). – С. 146–150.
4. Іщенко Я.П. Теоретичні основи формування власного капіталу підприємства / Я.П. Іщенко, Л.В. Галайда // Економічні науки: Науковий вісник Херсонського державного університету. Випуск 15. Частина 1. – Херсон, 2015. – С.146-149.
5. Камінська Т.Г. Капітал як об'єкт вартісного виміру в сучасному обліку / Т.Г. Камінська // Облік і фінанси АПК. – 2010. - №3. – С.33-40.
6. Фабіянська В.Ю. Методичні аспекти проведення аудиту власного капіталу / В.Ю. Фабіянська, А.В. Арсенюк // Ефективна економіка . – 2017. – № 6. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5656>
7. Гайдаржийська, О. М.; Костюнік, О. В.; Кащук, О. П. Власний капітал: джерела формування та функції. *Агросвіт*, 2017, 12: 48-52.
8. Подоляк, В. Р. Репутаційний капітал в структурі нематеріальних активів. *Молодий вчений*, 2018, 3 (1): 362-366.
9. Петришин, Л.; Жидовська, Н.; Росток, м. Теоретичні і методологічні аспекти обліку власного капіталу. *Вісник Львівського національного аграрного університету: економіка АПК*. 2020. № 27. 188 с., 2020, 71.

10. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 1 «Подання фінансової звітності» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/929_013

11. Господарський кодекс України від 16.01.2003р. № 436-IV, зі змінами та доповненнями [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>.

12. Цивільний кодекс України від 16.01 2003р. № 435-IV, зі змінами і доповненнями [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>

13. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.99 р. № 996-XIV, зі змінами і доповненнями [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>.

14. Закон України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" щодо удосконалення деяких положень від 05.10.2017 № **2164-VIII**, зі змінами і доповненнями [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2164-19#n14>

15. Закон України «Про акціонерні товариства» від 17 09 2008р. № 514 VI, зі змінами і доповненнями [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/514-17#Text>.

16. Закон України «Про господарські товариства» від 19.09.1991р., № 1576-XII, зі змінами та доповненнями [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1576-12>

17. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати», затв. наказом Міністерства фінансів України від 31.12.99р. за №318 [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99>

18. Закон України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні» від 12.07.2001р. № 2658-III, зі змінами і доповненнями [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2658-14#Text>.

19. Джолос А. В. Організація і методика використання звітності банків для розробки системи їх рейтингування : дис. – Сумський державний університет, 2018.

20. Гаврилко В. С. Іноземний капітал в банківській системі: вплив на фінансову стабільність та економічний розвиток країни : дис. – Сумський державний університет, 2018.

21. Кудряк Ю. Особливості трансформації банківської системи України в умовах посилення регуляторних вимог до діяльності банків // Економіст. – 2015. – №. 2. – С. 25-30.

22. Мохненко А.С. Інвестиційно-інноваційне забезпечення конкурентоспроможного розвитку підприємств / А.С. Мохненко, О.М. Федорчук, О.І. Протосвіцька // Розвиток підприємства в умовах нестабільного зовнішнього середовища: управління, реалізація та перспективи: колективна монографія; за ред. Шарко М.В. – Херсон: ФОП Вишемирський В.С., 2019. – С. 227-243.

23. Боднарчук А. В. Сутність власного капіталу як об'єкта обліку та аналізу [Електронний ресурс] / Боднарчук А.В. // Ефективна Економіка. – 2013. -№ 8.

24. Бутинець Ю.Ф. Облік власного капіталу за національними стандартами / Ю.Ф. Бутинець [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.nbuv.gov.u/portl/chem_biol/nvnltu/14_8/567_89.pdf.

25. Гудзенко Н.М. Звіт про власний капітал: порядок складання та шляхи удосконалення / Н.М. Гудзенко, Т.П. Горобець. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/8_NND_2010/Economics/60336.doc.htm

26. Дорош Н. І. Облік власного капіталу в контексті національних та міжнародних стандартів / Н. І. Дорош, В. В. Сніжко // Молодий вчений. - 2019. - № 2(2). - С. 606-610. - Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2019_2\(2\)__66](http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2019_2(2)__66).

27. Іщенко Я.П. Теоретичні основи формування власного капіталу підприємства / Я.П. Іщенко, Л.В. Галайда // Економічні науки: Науковий вісник

Херсонського державного університету. Випуск 15. Частина 1. – Херсон, 2015. – С.146-149.

28. Коваль Л. В. Вплив облікової інформації щодо власного капіталу на прийняття управлінських рішень [Електронний ресурс] / Л. В. Коваль, А. В. Арсенюк. // Ефективна економіка. - 2017. - № 6.

29. Склеповий Є. В. Складові стійкості комерційного банку. Фінанси України. 2017. № 5. С. 138–143.

30. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку «Подання фінансової звітності» [Електронний ресурс] // Міністерство фінансів України: – Режим доступу:<http://msfz.minen.gov.ua>.

31. Мочан А.О. Власний капітал як об'єкт обліку та аналізу / А.О. Мочан, З.Л. Бандура // Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського. – 2015. - №8. – С. 1144-1148

32. Нестеренко С.С. Порівняльний аспект нормативного регулювання складових власного капіталу на підприємствах різних форм власності / С.С. Нестеренко // Ефективна економіка. – 2014. – № 4.

33. Т. Г. Організація бухгалтерського обліку та контролю власного капіталу [Електронний ресурс] / Т. Г. Мельник, В. В. Димніч // Молодий вчений. - 2018. - № 3(2). - С. 670- 675. - Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2018_3\(2\)__63](http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2018_3(2)__63).

34. Офіційний сайт АТ «БАНК КРЕДИТ ДНІПРО» - Режим доступу: <https://creditdnepr.com.ua/>.

35. Офіційний сайт «Ощадбанк» - Режим доступу: <https://www.oschadbank.ua/>

36. Офіційний сайт «А-Банк» - Режим доступу: <https://a-bank.com.ua/>.

ВІДГУК

на кваліфікаційну роботу бакалавра

студентки групи 071-19зск-1 спеціальність 071 «Облік і оподаткування»**Чмуть О.В.**

на тему «Організація обліку і аудиту кредитування фізичних осіб на прикладі:
АТ КБ ПриватБанк»»

Формування аналітичної роботи в комерційних банках. Це дає змогу всебічно і реально оцінити досягнуті результати діяльності банків, виявити їх слабкі та сильні сторони, визначити певні шляхи вирішення проблем, які виникають в процесі діяльності. Аналіз банківської діяльності є базою ефективного управління банком, вихідною інформацією, щодо прийняття управлінських рішень на всіх етапах банківського менеджменту.

Об'єкт розроблення – облік та аудит власного капіталу на прикладі АТ КБ «ПриватБанк».

Метою даної дипломної роботи є дослідження теоретичних та практичних аспектів ведення обліку та проведення аудиту власного капіталу на прикладі АТ КБ «ПриватБанк».

Предметом цього дослідження виступають аналіз економічних відносин банку, теоретичні і практичні проблеми при зростанні прибутковості комерційних банків у сучасних умовах в Україні, а також оцінка фінансових результатів.

Дипломна робота виконана на високому рівні, може бути допущена до захисту та заслуговує оцінки “_____”.

Науковий керівник:

к.е.н. , доцент

(вчене звання, науковий ступінь)

Макурін Андрій Андрійович

(Прізвище, ім'я, по-батькові)

(Дата)

(Підпис)